اولین روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

سه‌شنبه • ۱۸ بهمن ۱۴۰۱ • ۱۶ رجب ۱۴۴۴ • ۷ فوریه ۲۰۲۳ • سال پنجم • شماره ۱۰۱۸ • ۸صفحه • قیمت ۵۰۰۰ تومان

توسعه معدنی در اردبیل گران تمام می‌شود

معادن نمین با برداشت‌های بی‌رویه و گاه مجوزهای غیرقانونی علاوه بر ایجاد مشکلاتی در حوزه توسعه پایدار معدنی، عوارض زیست محیطی را نیز تشدید می‌کند. در منطقه بکر گردشگری عنبران که با طبیعت زیبا جلوه‌ای متفاوت دارد، بی‌تدبیری مسئولان در صدور مجوزهای متعدد معادن این منطقه را به محیط ناسالم برای زندگی روستانشینان و شهرهای مجاور تبدیل کرده است...

۶

فولاد هرمزگان میزبان پنجمین جلسه کمیته فناوری اطلاعات ایمیدرو

پنجمین جلسه کمیته فناوری اطلاعات ایمیدرو و واحدهای فولادی و معدنی تابعه به میزبانی شرکت فولاد هرمزگان در بندرعباس به مدت دو روز برگزار خواهد شد...

۵

نسخه ضدالتهاب برای بازار ورق گرم

۷

عکس: روزگار معدن

سرمقاله

تولید انرژی پاک تسهیلات می‌خواهد

تورج فتحی
معاون دفتر حفاظت و مدیریت زیست‌محیطی آب و خاک سازمان حفاظت محیط‌زیست

در ایران انرژی همیشه ارزان و فراوان بوده است، بنابراین ما در مدیریت مصرف انرژی پیشرفت چندانی نکرده‌ایم. فناوری مورداستفاده ما نه‌تنها به‌روز نیست، که بسیار قدیمی و از رده خارج است، به‌همین دلیل از یک طرف نیروی برق ارزان همواره و به‌اشکال مختلف مورداستفاده قرار می‌گیرد و مصرف انرژی به‌ویژه در بخش صنعت بالا است و از طرف دیگر راندمان فعالیت‌ها پایین است.

مصرف انرژی در معادن فلزی، بیش از بقیه معادن است، اما واحدهای مختلف در زمینه بازنگری و ارتقا سیستم‌های بهره‌وری تولید مواد معدنی هم با عیار مناسب‌تر و بالاتر و هم مصرف انرژی کمتر حرکتی نکرده‌اند.

بسیاری از معادن مثل معادن سرب البرز، استان مازندران و اطراف شهرستان چالوس، استان اصفهان، زنجان و مرکزی و مانند آن با روش فلوتاسیون کار می‌کنند و روش فرآوری‌شان براساس فناوری ۷ تا ۸ دهه پیش است.

در معادن زغال‌سنگ یا واحدهایی که زغالشویی انجام می‌دهند هم، شرایط بهتر از این نیست. آنها هم واحدهایی بسیار قدیمی‌اند. بنابراین هم واحدهایی که مواد خام اولیه استخراج می‌کنند و هم آنهایی که فرآوری دارند، هیچ‌یک به فناوری‌های جدید و مهارت‌های کنترل مصرف انرژی دسترسی ندارند.

ادامه در صفحه ۲

یادداشت‌ها

دولت پشتیبان کارگران باشد

۴

راه‌حل‌های انتزاعی روی کاغذ جواب می‌دهد

۷

تیترهای روز

معدن جان دوباره می‌گیرد

عدم نوسازی ماشین‌آلات در بخش معدن به طور مستقیم میزان تولید و بهره‌وری را تحت تاثیر قرار می‌دهد. این در حالی است که وزارت صمت در ابتدای سال برای حمایت از تولید داخل واردات ماشین‌آلات معدنی را ممنوع کرد...

۳

سه ضلعی افزایش بهره‌وری معدن

مشکلات اقتصادی کشور در سال‌های اخیر یکی از بزرگ‌ترین چالش‌ها در مسیر رشد و توسعه اقتصادی بوده و ضربات شدیدی به حوزه معدن وارد آورده است. یکی از بخش‌هایی که تحت‌تاثیر این آسیب قرار گرفته است و در آینده تبعات...

۴

مولدسازی دارایی و بورس

۸

روزگار معدن

اخبار

۲ سه‌شنبه
۱۸ بهمن ۱۴۰۱
۱۶ رجب ۱۴۴۴
۷ فوریه ۲۰۲۳
سال پنجم ● شماره ۱۰۱۸

سرمقاله

تولید انرژی پاک تسهیلات می‌خواهد

ادامه از صفحه اول

روشن است که باید در حوزه مدیریت مصرف تحولی اساسی داشته باشیم، باید توانمندی خود را در زمینه دانش‌های جدید افزایش دهیم و شعار امسال را تولید، دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین که در دستورکار دولت قرار دارد، به‌سرعت محقق کنیم.

علت اصلی عقب‌ماندگی ما در این مدت، شرایط اقتصادی در بخش صنعت، به‌علاوه تحریم‌ها و اتکا نداشتن به توانمندی و دانش‌های بومی داخلی بوده است.

خیلی‌وقت‌ها ظرفیت‌های داخلی را در عرصه مدیریت کلان کشور نادیده گرفته‌ایم؛ ظرفیتی که در جوان‌ها وجود دارد و در شرکت‌های دانش‌بنیان نمود پیدا کرده است، می‌تواند ابداعات خوبی انجام دهد، می‌تواند از نمونه‌های خارجی الگو گرفته و حتی آنها را بهسازی و بومی‌سازی کند به‌گونه‌ای که از مدل‌های خارجی هم راندمان، کیفیت و امکانات بهتری داشته باشد و در نهایت در بخش مصرف انرژی، صرفه‌جویی ایجاد کند، اما همان‌طور که گفتم همه این ظرفیت‌ها بلااستفاده مانده و صنایع مهم معدنی کشور به همان راهی می‌روند که حداقل از ۴۰، ۵۰ سال پیش شروع کرده‌اند.

می‌توان از صنایعی که نام برده شد که از صنایع معدنی مهم و بزرگ کشور هستند پرسید که چرا حداقل در ۲ دهه اخیر هیچ برنامه‌ای برای ارتقا فناوری و مدیریت انرژی نداشته‌اند. در بازدیدهایی که از واحدهای نام‌برده داشتم، شاهد بودم که همه دارند با همان روش‌های قدیمی کار می‌کنند. فقط در ذوب‌آهن اصفهان دیدم که واحد کک‌سازی‌اش به‌روز شده است، اما در این مورد هم، چون فناوری‌های چینی به‌کار گرفته شده، از استاندارد بالایی برخوردار نیست و به‌همین خاطر به راندمانی بالاتر از آنچه قبلا بوده، نرسیده است.

علت اصلی جدا از شرایطی که طی یکی، دو دهه اخیر با آن دست به گریبان بودیم انرژی ارزان و یارانه‌ای است. صنعت ما آنقدر به این سیستم‌های قدیمی با مصرف انرژی بالا و راندمان پایین معتاد شده و این بیماری چنان در تن آن ریشه دوانده که با کوچک‌ترین تغییری واکنش نشان می‌دهد. اگر حرفی از کاهش یا حذف یارانه به‌میان آید، صدای اهالی صنعت بلند می‌شود که شما دارید ظلم می‌کنید، خودکفایی را زیرسوال و آن را از بین می‌برید.

سال‌هاست که بخش صنعت سعی کرده است به بهانه‌های مختلف شرایط موجود را حفظ کند و با این روش به‌حیات خود ادامه دهد.

به این ترتیب هیچ نیازی به برنامه‌ریزی برای ارتقا فناوری‌ها با هدف افزایش راندمان، کاهش مصرف انرژی و ارائه محصولی باکیفیت بالاتر، احساس نکرده‌اند.

برای مدیریت انرژی باید روش‌های فرآوری را تغییر داد؛ به‌شکلی که هم مصرف انرژی کمتر شود، هم راندمان بالاتر برود و هم ظرفیت‌های داخلی تا جای ممکن مورداستفاده قرار گیرد.

ایران امکان تولید و بهره‌برداری از انرژی پاک را دارد، اما دولت تسهیلاتی در این زمینه به واحدهای سرمایه‌گذاری، صنعتی و معدنی اختصاص نداده است و خود واحدها هم گرایشی به آن نشان نداده‌اند. معادنی که در مقیاس کوچک و متوسط هستند و دور از مناطق شهری قرار دارند، به‌طورمعمول در نقاطی قرار دارند که خط انتقال نیرو یا برق از نزدیکی آنها عبور نمی‌کند. مثلا در استان سمنان معادنی داریم که کاملا از مناطق شهری و خطوط انتقال نیرو دور هستند و اگر بنا باشد یک خط انتقال نیرو از شبکه‌های موجود به معدن وصل کنند، صدها کیلومتر خط انتقال نیرو نیاز خواهد بود؛ پس طبیعی است که این روش برای آنها اصلا به‌صرفه نیست، آن‌هم برای معدنی که مقیاس ذخیره‌شان در حد متوسط است.

بنابراین درحال‌حاضر همه معادن متوسط و کوچک‌مقیاس که خیلی نسبت به چند دهه قبل افزایش پیدا کرده است به موتورهای تولید برقی رو آورده‌اند که از سوخت‌های فسیلی استفاده می‌کنند.

کشور ما تاکنون از ایجاد زیرساخت‌هایی برای تولید و استفاده از انرژی پاک باد یا خورشید غفلت کرده است. شاید اینجا دولت هم مقصر بوده، زیرا تاکنون هیچ تسهیلات یا سیاست تنبیهی و تشویقی وجود نداشته است تا واحدها به این مسیر سوق داده شوند.

راهکار توسعه بخش معدن و صنایع معدنی

گروه معدن

بخش معدن و صنایع معدنی ظرفیت بالایی در رشد اقتصادی دارند اما هنوز نتوانستند به جایگاه اصلی خود برسند به طوری که شاهد هستیم سهم اندکی در تولید ناخالص داخلی دارند این درحالی است که با توسعه این بخش اشتغال رونق می‌یابد و از طرف دیگر می‌توانیم دربازارهای جهانی حرفی برای گفتن داشته باشیم. در همین زمینه سعید عسکرزاده، دبیرانجمن سنگ‌آهن ایران گفت: برنامه‌ها و پیشنهاداتی در زمینه اصلاح زیرساخت‌ها و نظام حکمرانی به نهادهای ذی‌ربط از سوی انجمن سنگ‌آهن ایران ارائه‌شده و یکی از اقدامات شاخص، طراحی و ارائه مدلی برای موفقیت بیشتر بخش معدن در قالب اهداف کوتاه‌مدت و بلندمدت است. وی اظهار کرد: امروز صنعت فولاد در حوزه زیرساخت کشور با ۵ چالش مواجه است که البته درگذشته همین چالش‌ها به‌عنوان مزیت‌های نسبی این صنعت به شمار می‌رفته است. عسکرزاده گفت: یکی از این مزیت‌های نسبی وجود منابع گازی در کشور است که بستر مناسبی را برای تولید در صنایع فولاد، پتروشیمی، کاشی‌وسرامیک فراهم کرد و همچنین دسترسی به آب‌های آزاد نیز یکی از مواردی است که به‌عنوان مزیت نسبی در طرح جامع فولاد ذکرشده است. سنگ‌آهن فراوان با عیار مناسب در کشور نیز ازجمله امکاناتی است که کشور ما را در زمره کشورهای فولادساز دنیا قرار داده است.

نبود توسعه متوازن در زیرساخت‌ها

دبیر انجمن سنگ‌آهن ایران افزود: دراین‌بین یکی از مزیت‌های نسبی دیگری که امروز به چالشی قابل‌توجه برای فولادسازان و سایر صنایع کشور تبدیل‌شده همین موضوع حمل‌ونقل است؛ چراکه این زیرساخت از گذشته توسعه‌ای متناسب با توسعه صنعت فولاد نداشته است.

وی خاطرنشان کرد: صنعت فولاد یکی از صنایعی است که می‌تواند کشوری درحال‌توسعه مانند ایران را به کشوری توسعه‌یافته تبدیل کند و این موضوع نیز در برنامه کشور گنجانده شده بود؛ چون مزیت‌های نسبی در ابتدا وجود داشت ولی همان‌طور که گفته شد با توسعه صنعت فولاد و سایر صنایع، زیرساخت‌ها توسعه پیدا نکرد و به همین خاطر در بخش انرژی نظیر گاز، برق و همچنین آب و حمل‌ونقل با محدودیت‌هایی مواجه است.

لزوم توجه ویژه به تغییر قوانین سرمایه‌گذاری

عسکر زاده تصریح کرد: یکی از راه‌حل‌های این چالش، استفاده بهینه از ظرفیت‌های موجود، بهسازی و بهینه‌سازی مصارف است ولی راه دیگر این است که فرآیند سرمایه‌گذاری به شکل مطلوبی تغییریافته و در حوزه توسعه زیرساخت، مفاهیم جدیدی در این زمینه پیش‌بینی‌شده تا سرمایه‌گذاران برای ورود به این بازار رغبت کنند. وی تأکید کرد: در سال گذشته، مجموعه‌های معدنی و فولادی سرمایه‌گذار در زمینه تولید برق، نتوانستند برق تولیدشده از نیروگاه‌های خودشان را استفاده کرده و مجبور به تحویل آن به شبکه شدند. چنین اتفاقاتی باعث ایجاد تردید سرمایه‌گذار، در زیرساخت‌ها می‌شود و به همین خاطر مهم‌ترین عاملی که می‌تواند به سرمایه‌گذاری بنگاه‌های فعال در بخش معدن و صنایع معدنی برای سرمایه‌گذاری کمک کند همین موضوع اطمینان از مالکیت بر انرژی یا دیگر محصولات و خدماتی تولیدشده توسط آنها است.

باید اطمینان صنعت جلب شود

دبیر انجمن سنگ‌آهن ایران عنوان کرد: اگر این اطمینان حاصل شود دو راه‌حل گفته‌شده در کنار هم می‌تواند باعث سرمایه‌گذاری مجموعه‌های صنعتی در زیرساخت‌های کشور و رشد اقتصادی بخش صنعت شود. در موضوع راه‌آهن نیز به همین شکل است و مثلا به نظر می‌رسد شرکت‌هایی نظیر فولاد مبارکه تمایل دارند در این حوزه، هم در زمینه تأمین لوکوموتیو و هم در زمینه تأمین واگن و سایر بخش‌ها اقدامات بیشتری را انجام دهند ولی باید این اطمینان را داشته باشند که می‌توانند با استفاده نتیجه سرمایه‌گذاری خود، محصولات و مواد اولیه موردنیاز خود را حمل کند. این در حالی است که مدل‌های سرمایه‌گذاری پیشنهادشده در کشور نظیر BOT نمی‌تواند راهی مطمئن برای صنایع باشد.

وی بیان کرد: از سوی دیگر نیز در زمینه پذیرفتن سرمایه‌گذار خارجی و به‌طور مثال در حوزه جاده‌ای اگر متولیان امر قبول کنند که شرکت‌های سرمایه‌گذاری ناوگان حمل‌ونقل داخلی را با ورود خودروهای جدید نوسازی کنند این اقدام می‌تواند به سیستم حمل‌ونقل کشور کمک کند. البته در هنگام اجرای قرارداد نیز بر مبنای قانون و حتی به‌طور سخت‌گیرانه‌ای برخورد شود تا درمجموع جذابیت زیادی را برای سرمایه‌گذاران ایجاد کند. همچنین در بخش ریلی نیز بنگاه‌ها می‌توانند به‌صورت انفرادی یا گروهی، کنسرسیومی را تشکیل داده و خدمتی ماندگار را برای توسعه زیرساختارهای کشور انجام دهند.

ضرورت اقدام سریع برای حل مشکل آب

عسکر زاده توضیح داد: پیرامون موضوع آب در همایش اخیر نیز به این نتیجه رسیدیم که ذخیره‌های موجود کشور کافی نیست و باید برای انتقال آب از جنوب کشور اقداماتی در اسرع‌وقت انجام شود تا قبل از اینکه قوانینی بین‌المللی در زمینه آب‌های آزاد تصویب شود نیازمان را به سرعت تأمین کنیم.

وی گفت: در زمینه تأمین انرژی صنایع، یکی از بهترین راه‌حل‌ها، تولید انرژی با استفاده از منابع تجدیدپذیر است که اخیرا شرکت‌هایی نظیر فولاد مبارکه اتفاقات خوبی را با ایجاد ظرفیت نیروگاهی رقم‌زده‌اند. البته در زمینه‌های دیگر نظیر گاز نیز مثلاً واحدهای نزدیک به آب‌های آزاد، محصولات خود را باهدف صادرات تولید کنند تا از منابع کشور به‌درستی استفاده شود.

ارائه بسته پیشنهادی از سوی انجمن سنگ‌آهن

دبیر انجمن سنگ‌آهن ایران افزود: در همه زمینه‌ها ساختار نظام حکمرانی بسیار تأثیرگذار است و به نظر می‌رسد باید در برخی از زمینه‌ها، فعالان این حوزه برای تسهیل امور، تغییراتی را در نظر بگیرند. وی خاطرنشان کرد: برنامه‌ها و پیشنهاداتی، هم در زمینه اصلاح زیرساخت‌ها هم در بحث نظام حکمرانی به نهادهای ذی‌ربط از سوی انجمن سنگ‌آهن ایران ارائه‌شده که یکی از اقدامات شاخص، طراحی و ارائه مدلی برای موفقیت بیشتر بخش معدن در قالب اهداف کوتاه‌مدت و بلندمدت است تا درنهایت مجموعه حکمرانی در حوزه‌های مرتبط نیز در راستای این اهداف تصمیمات خود را اتخاذ کرده تا بستر لازم برای پیشرفت بخش صنعت به‌ویژه صنایع معدنی را مهیا کنند. البته این بخشی از پیشنهادها بوده و در بسیاری از موضوعات دیگر نیز تعاملاتی برای کاهش چالش‌های موجود با دولت انجام‌شده و باید بگوییم دولت نیز همکاری‌های خوبی را در این زمینه‌ها انجام داده است.

عکس: روزگار معدن

آموزش ۵۵۰ گوهرتراش در ۲۳ استان

مجری طرح توسعه صنعت گوهرسنگ کشور از آموزش ۵۵۰گوهرتراش در ۱۰ ماه نخست سال‌جاری خرداد.

به گزارش روابط‌عمومی ایمیدرو، سید ابومحمد هاشمی به مناسبت دهه فجر گزارش عملکرد این طرح در ۱۰ ماه نخست سال جاری را اعلام کرد. به گفته وی، در ۱۰ ماه نخست سال ۱۴۰۱، براساس قرارداد آموزشی با سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای برای ۵۵۰ نفر از علاقمندان در ۲۳ استان کشور دوره‌های آموزشی گوهرتراشی برگزار شد.

هاشمی اظهار کرد: همچنین تجهیز و راه‌اندازی کارگاه گوهرتراشی و برگزاری دوره آموزشی در مرکز تحقیقات مواد معدنی ایران (یزد)، تجهیز کارگاه گوهرتراشی و آزمایشگاه گوهرشناسی در اداره کل فنی و حرفه‌ای استان همدان از محل مسئولیت اجتماعی شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات نیز طی مدت یاد شده صورت گرفت. وی افزود: علاوه بر این، از محل مسئولیت اجتماعی شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر نیز کارگاه های گوهرتراشی در اداره کل فنی و حرفه‌ای شهرهای زاهدان و سیرجان تجهیز شدند. مجری طرح توسعه صنعت گوهرسنگ کشور تصریح کرد: در راستای اکتشاف گوهرسنگ در کشور از ابتدای فروردین تا پایان دی ماه ۱۴۰۱، اجرای فاز شناسایی و پی‌جویی در ۵ استان(شامل آذربایجان غربی، کرمان، قم، مرکزی و قزوین) و اجرای فاز غربالگری در ۶ استان(آذربایجان شرقی، خراسان رضوی، اصفهان، همدان، سیستان و بلوچستان و خراسان جنوبی) انجام شد.

هاشمی یادآور شد: انجام مطالعات اکتشاف سراسری یاقوت در ۲زون نیز از دیگر فعالیت‌های اکتشافی طرح توسعه صنعت گوهرسنگ کشور در مدت یاد شده به شمار می رود. وی ادامه داد: توسعه شبکه آزمایشگاهی گوهرشناسی با همکاری شبکه آزمایشگاهی راهبردی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و راه‌اندازی آزمایشگاه گوهرشناسی و کارگاه گوهرتراشی در مرکز تحقیقات فرآوری مواد معدنی ایران (کرج) از جمله اقدامات صورت گرفته در سال‌جاری است. مجری طرح توسعه صنعت گوهرسنگ کشور گفت: طرح پژوهشی بهسازی پلیمری و شیمیایی فیروزه‌های ایران توسط دانشگاه تهران، طرح پژوهشی بررسی پتانسیل‌های اقتصادی و خصوصیات گوهرشناسی رگه‌های گارنت دار در مناطق انتخابی در جنوب استان کرمان و شمال هرمزگان (منطقه اورزویه، بافت و دشتاب) و نیز تهیه راهنمای اکتشاف و استخراج گوهرسنگ‌ها با نگرش ویژه به گوهرسنگ‌های گارنت توسط دانشگاه خوارزمی ازجمله طرح های پژوهشی طی ۱۰ ماه نخست سال ۱۴۰۱ است. وی خاطرنشان کرد: حمایت از پایان‌نامه های تحصیلات تکمیلی و انتشار کتاب‌های حوزه گوهرسنگ از دیگر اقدامات طرح توسعه صنعت گوهرسنگ کشور طی سال‌جاری است. هاشمی ادامه داد: تشکیل شورای راهبری توسعه صنعت گوهرسنگ کشور، ارائه تسهیلات به کارگاه‌های تولیدی آموزشی و تجهیز و توسعه آزمایشگاه‌های زیرساختی حوزه گوهرسنگ با همکاری صندوق بیمه سرمایه‌گذاری معادن و فلزات، تشکیل کارگروه تخصصی گوهرشناسی در شبکه آزمایشگاهی راهبردی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری نیز در مدت یادشده صورت گرفت.

مجری طرح توسعه صنعت گوهرسنگ کشور عنوان کرد: همکاری با معاونت پژوهشی سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشوربه منظور تدوین سند حرفه گوهرسنگ، حمایت از برگزاری اولین همایش ملی علوم گوهرسنگ ایران، شرکت در بیست و چهارمین سمپوزیوم و نمایشگاه بین‌المللی فولاد و نیز حضور در نمایشگاه زنان تاثیرگذار در بهمن ۱۴۰۱ برخی از فعالیت‌های طرح توسعه صنعت گوهرسنگ کشور در سال‌جاری است.

عرضه قطره چکانی فولاد منجربه گرانی می‌شود

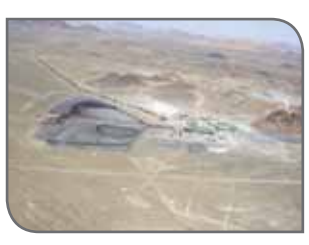
یک فعال فولادی گفت: برخی از شمش‌های فولادی آلیاژ خاصی دارند که هر شرکتی آن را تولید نمی‌کند. این شمش‌ها انحصاری یک شرکت فولادی شده و نرخ آنها بالاتر از نرخ تمام شده در داخل کشور و بورس کالا به فروش می‌رود. تورج امینی در گفت‌وگو با فولادبان در رابطه با تفاوت نرخ پایه محصولات فولادی در بورس کالا مطرح کرد: برخی محصولات در صنعت فولاد انحصاری محسوب می‌شوند، به طور مثال، برخی از شمش‌های فولادی آلیاژ خاصی دارند که هر شرکتی آن را تولید نمی‌کند. این شمش‌ها انحصاری یک شرکت فولادی شده و نرخ آنها بالاتر از نرخ تمام شده در داخل کشور و بورس کالا به فروش می‌رود. وی گفت: هرچند معاملات در بورس تحت‌نظر وزارت صنعت و معدن است؛ اما این منظور گاهی با بازارسازی و دست‌کاری میزان عرضه و تقاضا به نتیجه مطلوب نمی‌رسد. در

واقع ارزش‌گذاری در بازار بورس رابطه مستقیم با میزان محصولات عرضه‌شده با میزان تقاضای موجود دارد. این کارشناس فولادی در ادامه با ذکر مثالی، بیان کرد: با توجه به شرایط سیاسی و اقتصادی، در مقاطعی از سال مانند فصول سرد، عرضه محصولات فولادی محدود و در قسمت تقاضا، حجم کمی دیده می‌شود که این اتفاق باعث عدم شکل‌گیری رقابت و در نهایت رکود در بازار فولاد می‌شود. امینی تصریح کرد: همچنین تفاوت بالای نرخ‌های بورس کالا و بازار آزاد باعث می‌شود تولیدکنندگان، محصولات فولادی خود را در بورس کالا به صورت قطره‌چکانی عرضه کنند تا افزایش حجم در سمت تقاضا باعث افزایش درصد رقابت و در نتیجه افزایش نرخ محصولات شوند. وی با تاکید بر اینکه بخشی از رونق بازار و خرید شمش با هدف صادرات انجام می‌شود، اظهار کرد: چندی پیش که آزادسازی صادرات محصولات معدنی برای همه ابلاغ شد، برخی از تاجران به خرید شمش یا محصولات فولادی از بازار داخل اقدام و سپس صادر کردند. این امر تا مدتی به رونق بازار داخلی منجر شد اما به تازگی با موانعی که در زمینه صادرات شمش و محصولات فولادی از طریق مرزهای غربی کشور ایجاد شده است، در کنار تداوم افت نرخ جهانی شمش، شاهد افت صادرات محصولات فولادی و شمش هستیم.

افزایش تولید کنسانتره فسفات در ۹ ماه

مدیر مجتمع فسفات اسفوردی بافق از افزایش تولید کنسانتره فسفات از ابتدای فروردین تا پایان آذرماه ۱۴۰۱ خبرداد. به گزارش ایراسین، حمید رحیمی عنوان کرد: مجتمع در طول ۹ ماهه از ابتدای فروردین تا پایان آذر ماه موفق به تولید ۴۰ هزار و ۱۸۲ تن کنسانتره آهن شده است. وی افزود: تولید فسفات مجتمع در ۹ ماهه امسال به ۵۰ هزار و ۷۹۴ تن رسید که در مقایسه با ۴۴ هزار و ۹۴۰تن ۹ ماهه ۱۴۰۰ بیانگر رشد ۱۳ درصدی است. رحیمی گفت: در مدت ۹ماهه امسال موفق به فروش بیش از ۴هزار و ۳۰۰ تن فسفات شدیم این در حالی است که در سال گذشته فروش فسفات نداشتیم. وی عنوان کرد: یکی از طرح‌های توسعه‌ای مجتمع فسفات پس از واگذاری احداث کارخانه تولید

کود سوپر فسفات تریپل با ظرفیت تولید سالانه ۲۰ هزار تن و دی کلسیم فسفات با ظرفیت سالانه ۶ هزار تن است و در امسال فاز تولید کود سوپر فسفات تریپل به پایان رسید و مراحل تست‌های مربوط به تولید کود در حال انجام است و درحال‌حاضر تولید اسید فسفریک۳۵ درصدی در این فاز کارخانه اجرایی شده است.

عدم توازن در عرضه محصولات زنجیره فولادی

یک فعال فولادی معتقد است که اگرچه بورس ابزاری تقاضا محور برای کشف قیمت کالا به شمار می‌رود اما نیاز است عرضه‌کنندگان مواد اولیه معدنی عرضه‌های خود را با تقاضای بازار متناسب کنند.

محسن فرج‌اللهی در گفت‌وگو با فولادبان در رابطه با چالش‌های صنعت فولاد بیان کرد: از چالش‌های فولادی می‌توان به تامین مواد اولیه شرکت‌ها اشاره کرد که در این خصوص نگرانی‌های جدی زیادی وجود دارد.

وی گفت: با وجود اینکه فولادسازان در بازار پرچالش مواد اولیه درصدد تامین مواد اولیه موردنیاز خود هستند و تاکنون نسبت به سهامداران خود متعهد بودند اما همچنان پایداری

تامین مواد برای تولید، دغدغه اصلی واحدهای فولادی محسوب می‌شود.

وی با بیان اینکه زنجیره فولاد در کشور از تعادل متناسبی برخوردار نیست، افزود: در حال حاضر واحدهای فولادی بزرگ با برخورداری از زنجیره کامل، در تأمین سنگ‌آهن و کنسانتره مورد نیاز برای کارخانه‌های گندله‌سازی خود با مشکل مواجه هستند و در نقطه دیگری از زنجیره، انباشت فرآورده‌های معدنی ازجمله گندله وجود دارد.

این فعال صنعت فولاد افزود: عدم توازن در زنجیره ممکن است در آینده نزدیک، به پایین‌دست زنجیره نیز سرایت کند که در این صورت، استمرار و جابه‌جایی نقاط عدم توازن کل زنجیره را با تشدید چالش مواجه می‌کند.

فرج‌اللهی معتقد است که اگرچه بورس کالا ابزاری تقاضا محور برای کشف قیمت کالا به شمار می‌رود اما نیاز است عرضه‌کنندگان مواد اولیه معدنی عرضه‌های خود را با تقاضای بازار متناسب کنند.

وی اضافه کرد: در حال حاضر در بازار سنگ‌آهن یا کنسانتره که تقاضا میلیون‌ها تن است، عرضه‌ها در مقیاس و متناسب با تقاضا صورت پذیرد اما در شرایطی که تولیدکنندگان عمده سنگ‌آهن در کشور خود به مصرف‌کننده این کالا تبدیل شده‌اند، طبیعی است نتواند تأمین و عرضه مواد اولیه مورد نیاز در بورس به ویژه کنسانتره را تضمین کند.

«روزگار معدن» گزارش می‌دهد:

معدن جان دوباره می‌گیرد

گروه معدن

عدم نوسازی ماشین‌آلات در بخش معدن به طور مستقیم میزان تولید و بهره‌وری را تحت تاثیر قرار می‌دهد. این در حالی است که وزارت صمت در ابتدای سال برای حمایت از تولید داخل واردات ماشین‌آلات معدنی را ممنوع کرد. این در حالی بود که بسیاری از فعالان معدنی معتقد بودند معادن به گورستان ماشین‌آلات معدنی تبدیل شده است. اما حالا وزارت صمت خبر از شروع دوباره واردات ماشین‌آلات می‌دهد.

به گزارش «روزگارمعدن»، بهره‌برداری از معادن نیازمند زیرساخت‌های اصلی است که نبود هرکدام می‌تواند سرعت بهره‌برداری را کاهش داده و ارزآوری برای بخش معدن را کاهش می‌دهد.

درواقع نبود این الزامات از دلایلی است که توانسته بر تعداد معادن غیرفعال افزوده و میزان تولید و اشتغالزایی در این بخش را کاهش دهد. همانطور که امروز شاهد هستیم ۶ هزار معدن غیر فعال عمدتا به دلیل نبود نقدینگی و همچنین مشکلاتی نظیر قوانین و مقررات و نبود ماشین‌آلات و... فعالیت خود را متوقف کرده‌اند.

اما فراموش نکنیم فعال‌سازی این معادن خود هزینه دیگری به همراه دارد، درنتیجه شاید بهترین راهکار آن باشد که وزارت صنعت، معدن و تجارت با وضع قوانین و مقرراتی ناگهانی فعالیت این معادن را محدود نکنند. این در حالی است که معادن کوچک و متوسط نقش مهمی در اشتغالزایی برعهده دارند.

عکس: روزگار معدن

معادن نتوانند از تسهیلات بانکی استفاده کنند هرچند بهره این تسهیلات هم بالا است. درنتیجه استفاده از صندوق بیمه فعالیت‌های معدنی در دستور کار قرار گرفته است که سرمایه صندوق نیز محدود است. هرچند مدیران ایمیدرو چه امروز و چه در سنوات گذشته تلاش کرده‌اند تا این سرمایه افزایش پیدا کند، اما در قانون تعریف شده و این ترک فعل‌ها باعث می‌شود امروز صندوق نتواند تسهیلات خوبی را به فعالان معدنی بدهد. نکته مهم آن است که ۵ درصد از حقوق دولتی دریافتی باید به صندوق بیمه فعالیت‌های معدنی وارد شود و صندوق ۵ برابر این رقم را از بانک‌ها تسهیلات دریافت کند که متاسفانه در سنوات گذشته این اتفاق رخ نداده است.

وی ماشین‌آلات معدنی و تجهیزات را یکی دیگر از دلایل تعطیلی معادن دانست و گفت: امروز در معادن با بحث تعطیلی پنهان هم مواجه هستیم، به این معنا که معادن با ظرفیت کامل فعالیت ندارند. در دنیا بین ۳ تا ۵ درصد از ذخایر کشور را استخراج می‌کنند اما برای ایران این عدد کمتر از ۰.۵ درصد است که یکی از دلایل آن ماشین‌آلات فرسوده است.

شکوری تصریح کرد: امروز ۴۵۰ میلیون تن ماده معدنی با ماشین‌آلات فرسوده تولید می‌شود، برای نوسازی این ماشین‌آلات به ۲ میلیارد دلار سرمایه نیاز داریم اما علی رغم بخشنامه‌های جدید همچنان این مشکل پابرجاست.

وی با اشاره به ممنوعیت واردات ماشین‌آلات بیان کرد: ممنوعیت واردات ماشین‌آلات به ویژه ماشین‌آلات دست دوم باعث شده ماشینی که در خارج از کشور ۲۰۰ هزار دلار است را باید در ایران چندین برابر نرخ خریداری کرد. گفته می‌شود این موضوع در راستای حمایت از تولید داخل است، اما در محاسباتی که انجام داده‌ایم مشخص شد، کل تولید داخلی کشور در این بخش به ۵۰ میلیون دلار نمی‌رسد، درحالی که تسهیل در واردات می‌توانست بهره‌برداری از ذخایر را افزایش و بسیاری از این معادن تعطیل شده را به چرخه تولید بازگرداند. اگر این محدودیت برداشته شود بدون شک نرخ ماشین‌آلات در ایران نیز متعادل می‌شود.

در کنار این موضوع صندوق بیمه فعالیت‌های معدنی نیز برای ارائه تسهیلات به معدنی‌ها جهت خرید از محصول داخلی وارد کار شد تا بتواند بخشی از مشکلات در حوزه تامین نقدینگی را حل کند. اما حالا وزارت صمت خبر از شروع دوباره واردات ماشین‌آلات می‌دهد.

رضا محتشمی پور معاون معادن و فرآوری مواد وزارت صمت اظهار کرد: برنامه وزارت صمت در خصوص تامین ماشین‌آلات معدنی آغاز شده است. در سال گذشته محدودیت هایی در این زمینه وجود داشت که از سال ۱۳۹۹ اعمال شده بود و این محدودیت‌ها برای ماشین‌آلات بدون ساخت داخل کامل برداشته شد.

به گفته وی درحال‌حاضر برای واردات ماشین‌آلات زیر ۵ سال هیچ‌گونه محدودیتی وجود ندارد و معدنکاران می‌توانند این ماشین‌آلات را وارد کنند. از سویی دیگر در ماشین‌آلات بالای ۵ سال شرایط کاملا تغییر کرد، حتی برای رفع بورکراسی‌های اداری موضوع به استان‌ها واگذار شد و در شهر تهران به صورت سیستمی مجوزها دنبال می‌شود.

معاون معادن و فرآوری مواد وزارت صمت در گفت‌وگو با «معدن نیوز» عنوان کرد: آمارهای منتشر شده از سوی خانه معدن به دنبال اجرایی شدن این تصمیمات نشان داد که در ۴ ماه نخست امسال جهش بسیاری در بخش واردات داشتیم و نرخ ماشین‌آلات در بازار داخلی افت محسوسی داشته است. وی ادامه داد: این برنامه وزارت صمت ادامه دارد و با بخش معدن همراه هستیم. درحال‌حاضر به طرز محسوسی تعداد ماشین‌آلاتی که وارد می‌شود یا از داخل تامین شود، تفاوت کرده است.

محتشمی‌پور عنوان کرد: وزارت صمت برنامه‌هایی برای تامین مطلوب ماشین‌آلات معدنی در داخل کشور دارد که با حمایت از تامین مالی قراردادهای ساخت داخل می‌توانیم حجم تامین ماشین‌آلات از داخل را افزایش دهیم.

درواقع وزارت صمت می‌داند که برای فعال شدن بخش معدن و همچنین افزایش توان رقابتی ساخت داخل باید واردات ماشین‌آلات را از سر بگیرد. این موضوع درست مانند وضعیت موجود در صنعت خودرو است. بسیاری از کارشناسان حوزه خودرو معتقدند با آزاد شدن واردات خودرو، شرکت‌های داخلی مجبور به ارتقای کیفیت محصولات خود و ارائه قیمتی رقابتی هستند تا بتوانند مشتریان خود را حفظ کنند. این موضوع برای تولیدکنندگان ماشین‌آلات معدنی هم می‌تواند ثابل اجرا باشد. ورود ماشین‌آلات معدنی می‌تواند قیمت‌ها را منطقی کرده و از سوی دیگر تولیدکننده داخلی را توانمند تر کند.

چکش کاری فولاد بعد از انقلاب

اوج درخشش صنعت فولاد ایران به دهه ۶۰ و دوران بعد از انقلاب محول شد، خودکفایی در این عرصه مسیر صادرات را هموار کرد و باوجود رفتن کشورهای خارجی از این صنعت، اکنون شاهد دور تند چرخ‌های صنعت فولاد هستیم.

به گزارش ایسنا، در ایران صنعت فولاد به طور جدی از زمان رضاخان شروع شده است که در آن زمان صنعت فولاد برای ایران همانند انرژی هسته‌ای امروز بود، زیرا که کشورهای اروپایی به شدت با شکل‌گیری این صنعت در کشور ما مخالف بودند. به طور مثال، حتی کشتی حامل کارخانه فولاد خریداری شده ایران از آلمان در آب غرق شد و این گمان وجود داشت که کشتی به صورت عمدی غرق شده است. در دهه ۴۰ دولت وقت به دلیل آنکه از کشورهای اروپایی ناامید شده بود، برای احداث صنعت فولاد به سراغ روس‌ها رفت و در نتیجه قرارداد ذوب‌آهن اصفهان منعقد شد. روس‌ها مطالعات بسیار جامعی در خصوص تامین نیازهای ذوب‌آهن اصفهان از جمله سنگ‌آهن انجام دادند و بسیاری از بخش‌های فعلی سنگ‌آهن ایران توسط روس‌ها شناسایی شد به گونه‌ای که ذوب آهن به صورتی طراحی شده بود که کلیه نیازهایش از طریق داخل کشور تامین شود. قبل از ایجاد ذوب‌آهن، یک واحد فولاد دیگری در گروه ملی فولاد به نام ذوب شوش شهریار توسط بخش‌خصوصی در سال ۱۳۵۰ احداث شد که این نخستین واحد تولید فولاد کشور با ظرفیت سالانه ۳۰هزار تن بود. در واقع نخستین استارت فولاد کشور توسط بخش‌خصوصی زده شد و سپس در سال ۱۳۵۱ ذوب‌آهن اصفهان شروع به کار کرد و مابقی فولادسازان پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایجاد شدند، از جمله فولاد خوزستان در سال ۱۳۶۷، فولاد مبارکه در سال ۱۳۷۰ و فولاد آلیاژی در سال ۱۳۷۸ متولد شدند.

در واقع توسعه صنعت فولاد ایران توسط بخش‌خصوصی صورت گرفت که در این میان شرکت ملی فولاد نیز به منظور توسعه صنعت فولاد توسط بخش‌خصوصی ایجاد، اما با روش دولتی اداره شد. تا قبل از انقلاب ظرفیت تولید فولاد کشور سالانه به یک میلیون تن رسیده بود، زیرا که این صنعت در آن زمان همانند انرژی هسته‌ای فعلی دارای اهمیت خاصی بود.

در حالی که در سال ۱۳۵۶ میزان تولید فولاد در کشور به یک میلیون تن رسیده بود، اما میزان مصرف ۴میلیون تن بود که مابقی نیاز کشور از طریق واردات تامین می‌شد. با پیروزی انقلاب اسلامی برای صنعت فولاد کشور هم اتفاق مهمی رخ داد، تمام کارشناسان خارجی کشور را ترک کردند.

احداث صنایع فولاد که به طور صد در صد توسط این کارشناسان صورت می‌گرفت (به عنوان مثال تمام امور راه‌اندازی ذوب‌آهن توسط روس‌ها انجام شد) از جمله فولاد خوزستان و مبارکه با تجهیزات از قبل خریداری و نقشه‌های طراحی شده مواجه شدند.

عملا تا سال ۱۳۶۰ وضعیت فولاد کشور سیر نزولی را طی کرد و میزان تولید آن در کشور از یک میلیون‌تن به ۵۰۰هزار تن در سال کاهش یافت، اما از سال ۱۳۶۰ به‌بعد با ورود نیروهای جوان متخصص به صنف فولاد کشور این صنعت توانست آرام‌آرام رشد کند و سیر صعودی آن تا به امروز ادامه دارد، درحال‌حاضر ۷۵درصد تولید فولاد کشور توسط سه شرکت ذوب آهن اصفهان، فولادمبارکه و فولادخوزستان صورت می‌گیرد.

با بررسی تاریخچه فولاد ایران به این پی می‌بریم که روند ساخت کارخانه‌های تولید فولاد کشور در دهه ۸۰ و ۹۰ بسیار خوب پیش می‌رفت. این روند رشد تا سال ۱۳۸۸ به قوت خود باقی بود.

در آن دهه ایران توانست به رشد ۱۲ میلیون تنی دست یابد که در نوع خود بی‌سابقه بود. در آن دهه تحریم‌های زیادی علیه ایران شکل گرفت که این مهم تأثیر منفی روی تولید فولاد ایران گذاشت. تا پایان این دهه اوضاع به همین ترتیب پیش رفت و کشور برای اینکه نیاز خود را به فولاد و استیل کاهش دهد به واردات روی آورد. اما در دهه نود مقاومت اقتصادی بسیار خوبی در کشور شکل گرفت که باعث شد تولیدی‌ها و کارخانه‌های بیشتری برای تأمین نیاز داخل ساخته شوند. این روند کمک کرد که کشور هم نیازهای داخل را برطرف کند و هم به صادرات محصولات فولادی خود بپردازد. در سال ۱۳۹۸ صادرات فولاد ایران به اوج خود رسید.

در سال ۲۰۰۷ ایران در میان ۴۰ کشور برتر تولیدکننده فولاد با حجم تولیدی معادل ۱۰.۱ میلیون تن و سهمی در حدود ۰.۸ درصد از تولید جهانی فولاد، جایگاه بیستم در جهان و رتبه اول در میان کشورهای خاورمیانه را به خود اختصاص داد. مکانی که در سال ۲۰۰۶ نیز با تولید سالانه‌ای معادل ۹.۸ میلیون تن در آن حضور داشت.

در این رده‌بندی کشور ترکیه با ۲۵.۸ ملیون تن در رده یازدهم، مصر با ۶.۲ میلیون تن در رده ۲۷ و عربستان با ۴.۶ میلیون تن در رده ۳۵ قرار داشتند. همچنین کشورهای چین، ژاپن، ایالات متحده، روسیه، هند، کره جنوبی، آلمان، اوکراین، برزیل و ایتالیا در رده‌های اول تا دهم قرار داشتند.

توسعه همکاری‌های زمین‌شناسی ایران و زیمبابوه

به‌دنبال برگزاری کمیسیون مشترک اقتصادی ایران و زیمبابوه همکاری دو کشور در پروژه‌های زمین‌شناسی کاربردی، اکتشافی، معدنکاری وآموزش پرسنل تقویت خواهد شد.

به گزارش سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور، نهمین اجلاس کمیسیون مشترک اقتصادی میان جمهوری اسلامی ایران و جمهوری زیمبابوه در تاریخ ۱۲ بهمن امسال آغاز به کار کرد و پس از برگزاری نشست‌های کمیته‌های تخصصی مختلف، سند اجلاس دوجانبه به امضای وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی ایران و وزیر امور خارجه زیمبابوه رسید.

بر اساس این گزارش؛ در سند اجلاس در قسمت تفاهمات صنعتی و معدنی ذکر شده است: «سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی ایران آمادگی دارد در اجرای پروژه‌های‌زمین‌شناسی‌کاربردی، اکتشافی، معدنکاری و آموزش پرسنل با سازمان زمین‌شناسی زیمبابوه همکاری کند». در مراسم امضای این تفاهمنامه وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی ایران گفت: سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی ایران و سازمان زمین‌شناسی زیمبابوه در زمینه موضوعات زمین‌شناسی و اکتشاف مواد معدنی به تفاهمات خوبی رسیده‌اند.

به دنبال مذاکرات انجام شده از سوی «هانیه بخشایی» مدیر اداره بین‌الملل سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور با آقای «مازمو» مدیر برنامه‌ریزی و نظارت بر سیاست‌های راهبردی و آقای «دلیوایو» کارشناس ارشد توسعه مواد معدنی وزارت معادن و توسعه معدن زیمبابوه در خلال برگزاری این اجلاس و اظهار تمایل مدیران این کشور بر آغاز همکاری مشترک زمین‌شناسی و معدنی مقرر شد، یادداشت تفاهم همکاری میان سازمان‌های زمین‌شناسی ایران و زیمبابوه تا پایان ماه می۲۰۲۳ نهایی شود و دو طرف نسبت به ارسال طرح کلی موضوعات پیشنهادی در زمینه زمین‌شناسی و اکتشافات مواد معدنی از سوی سازمان زمین‌شناسی ایران تا ۱۰ فوریه ۲۰۲۳ به سازمان زمین‌شناسی جمهوری زیمبابوه توافق کردند تا پس از گردآوری اطلاعات و داده‌های زمین‌شناسی و معدنی این کشور پیشنهادات تخصصی برای اجرایی شدن پروژه‌ها نهایی شود.

معدنکاری نوین، از پایه‌های انقلاب صنعتی چهارم است

مجری مرکز نوآوری و فناوری بخش معدن و صنایع معدنی (ایمینو)، معدنکاری نوین را یکی از پایه‌های انقلاب صنعتی چهارم عنوان کرد.

به گزارش ایراسین، وفایی فرد در رویداد همرسانی«دایان۵» تصریح کرد: امروزه تصمیم گیری‌ها بر مبنای داده ها، انجام می‌شود و این داده‌ها از ابتدای فعالیت زمین شناسی و زنجیره معدن مورد استفاده قرار می‌گیرد و سپس در اینترنت اشیاء و هوشمندسازی معادن نقش موثری ایفا می‌کند.

وی ابراز امیدواری کرد که رویدادهای دایان، سبب اتصال و همرسانی ایده‌های نوآورانه معدن و صنایع معدنی با بخش صنعت و حوزه مصرف شود.

وفایی فرد درباره جایگاه مرکز نوآوری و فناوری بخش معدن و صنایع معدنی، اظهارکرد: در ایمینو نقش رگولاتوری برای استارت آپ‌ها و نوآوری داریم.

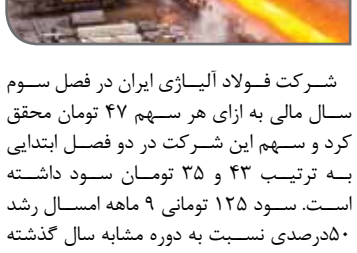
به گفته وی، جلب و جذب ایده‌های کاربردی و اتصال آنها به صنایع معدنی به ویژه صنایع بزرگ از اهداف اصلی ما در طرح زیست بوم نوآوری معادن و صنایع معدنی است.

مجری مرکز نوآوری و فناوری بخش معدن و صنایع معدنی (ایمینو)، در بخش دیگری با اشاره به اینکه به زودی فراخوان جشنواره «اینوماین۴» اعلام می‌شود، افزود: این رویداد با همکاری دانشگاه‌ها و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، برگزار خواهد شد و ایده‌های نوآورانه حوزه معدن و صنایع معدنی را در قالب یک جشنواره ارائه می‌دهد.

وی تصریح کرد: هوشمندسازی در معادن و صنایع معدنی با تکیه بر نسل چهارم تکنولوژی، از محورهای فراخوان خواهد بود.

وفایی فرد همچنین در بخش دیگری از سخنانش با اشاره به اقدامات ایمیدرو برای ورود به نسل چهارم صنعت، گفت: از ابتدای امسال ایمیدرو به طور عملی وارد این فعالیت‌ها شد تا مسیر هوشمندسازی در بخش معدن و صنایع معدنی هموار شود.

انتخاب فولادسفیددشت به‌عنوان شرکت برتر

شرکت فولاد سفیددشت اعلام کرد براساس ارزیابی عملکرد و رأی هیات داوران نخستین جشنواره ارزیابی عملکرد طرح‌های هفتگانه شرکت ملی فولاد ایران که در تاریخ دهم و یازدهم بهمن ماه امسال و به میزبانی فولاد شادگان و فولاد خوزستان انجام گرفت، شرکت فولاد سفیددشت چهارمحال و بختیاری موفق به کسب رتبه اول در بین طرح‌های مذکور شد.

به گزارش پایگاه خبری معدن‌نامه، بر اساس این ارزیابی که به همت روابط عمومی شرکت ملی فولاد ایران و بر مبنای شاخص‌های فرآیند تولید، طرح و توسعه، بهره‌وری، توسعه منابع انسانی، روابط عمومی، HSEE، سیستم‌ها و سود عملیاتی صورت گرفت، شرکت فولاد سفیددشت به عنوان شرکت برتر انتخاب و مورد تقدیر قرار گرفت.

رشد ۵۰ درصدی سود شرکت فولاد آلیاژی

شرکت فولاد آلیاژی ایران در فصل سوم سال مالی به ازای هر سهم ۴۷ تومان محقق کرد و سهم این شرکت در دو فصل ابتدایی به ترتیب ۴۳ و ۳۵ تومان سود داشته است. سود ۱۲۵ تومانی ۹ ماهه امسال رشد ۵۰درصدی نسبت به دوره مشابه سال گذشته دارد.

این شرکت در فصل ابتدایی سال مالی جاری فروشی برابر ۳.۳۰۱ میلیارد تومان و در فصل دوم هم فروش ۳.۰۰۵ میلیارد تومان را گزارش کرده بود و در سومین فصل هم توانست به فروشی برابر ۳.۲۰۹ میلیارد تومان دست یابد تا در مجموع ۹ ماهه به فروش ۹.۵۱۵ میلیاردی برسد که فروش شرکت فولاد آلیاژی رشد ۴۰ درصدی نسبت به میاندوره مشابه سال گذشته نشان می‌دهد. در سال مالی ۱۴۰۰ حاشیه سود فولاژ برابر ۳۲درصد بوده که در نه ماهه امسال حاشیه سود به ۳۴درصد رسیده است.

این شرکت در نه ماهه سود عملیاتی برابر ۳.۱۹۵ را حاصل کرد. در شش ماهه امسال سود عملیاتی شرکت برابر ۲.۰۵۶ میلیارد تومان بوده است. کل سود عملیاتی سال مالی گذشته برابر ۲.۹۴۴ میلیارد تومان بوده است.

فولاد آلیاژی ایران در هشتمین ماه سال نیز فروشی برابر ۱.۰۹۸ میلیارد تومان داشت. فروش هشت ماهه امسال این شرکت رشد ۴۴درصد نسبت به مدت مشابه سال گذشته داشت. متوسط فروش امسال شرکت فولاد آلیاژی ایران برابر با ۱.۰۴۷ میلیارد تومان گزارش شده است.

در این ماه مقدار فروش محصولات شرکت ۴۰هزار تن ثبت شده است. لازم به ذکر است متوسط فروش هر ماه سال مالی امسال و سال گذشته اعداد ۳۷ و ۳۶ هزارتن بوده است. فولاژ در آبان ماه تولید ۲۹ هزارتن محصول را گزارش کرده است. در امسال و سال گذشته متوسط تولیدات شرکت برابر ۳۷ و ۳۸ هزار تن بوده است تولید هشت ماهه امسال رشد ۶درصد نسبت به مدت مشابه سال گذشته دارد. نرخ فروش این شرکت به طور متوسط در امسال برای محصول آلیاژی ۳۲۳.۷۵۲ ریال بوده که در آبان ماه به ۳۰۲.۳۰۸ ریال رسیده است. فروش شرکت در سال گذشته به طور متوسط بر نرخ‌های ۲۴۱.۴۷۴ ریال استوار بوده است.

یادداشت

دولت پشتیبان کارگران باشد

حسین حبیبی
عضو کانون هماهنگی شوراهای اسلامی کار

لایحه بودجه ۱۴۰۲ در انتظار تصویب نمایندگان در کمیسیون تلفیق و صحن مجلس شورای اسلامی است. به‌طورکلی لایحه بودجه دولت باید منجر به پویایی و بهبود وضعیت اقتصادی و اجتماعی و شرایط زندگی مردم، به‌ویژه کارگران شود که ۶۵ درصد جمعیت کشور را تشکیل می‌دهند. براساس تبصره ۱۲ لایحه بودجه ۱۴۰۲ ، افزایش حقوق و دستمزد مشمولان قانون کار شاغل در دستگاه‌های دولتی ۲۰ درصد پیشنهاد شده و سن بازنشستگی نیز در تبصره ۲۰ لایحه بودجه، ۲ سال افزایش یافته که البته زیرکانه حق انتخاب را به نیروی کار داده‌اند، اما ۲ اشکال عمده بر این ۲ تبصره وارد است.

ایراد اول این است که افزایش حقوق کارگران مشمول قانون کار، شاغل در دستگاه‌های دولتی و خصوصی فقط باید از طریق شورای‌عالی کار انجام گیرد و در صورت تصویب افزایش حقوق مطابق تبصره ۱۲ لایحه بودجه ۱۴۰۲ دامنه خروج افزایش حقوق کارگران سازمان‌ها و نهادهای غیردولتی، شهرداری‌ها، شرکت‌های تامین نیرویی که متعلق به خود شرکت‌ها و موسسات دولتی و وزارتخانه‌ها هستند و شرکت‌های شبه‌دولتی، گسترش خواهد یافت. این مصوبه به این معنا است که رفته‌رفته باید با افزایش سالانه دستمزد توسط شورای‌عالی کار خداحافظی کرد؛ موردی که در صورت اجرا می‌تواند امنیت شغلی کارگران را با چالش جدی مواجه کند. پیشنهادهایی که بیشتر از توجه به حق و معیشت کارگران، در راستای منافع سرمایه‌داران اتخاذ می‌شود و امنیت مزدی کارگران را به‌مخاطره می‌اندازد.

ایراد دیگر این است که افزایش ۲ ساله سن بازنشستگی به‌بهانه چابک و پایدار کردن منابع صندوق‌های بازنشستگی و در مقایسه با سن بازنشستگی در کشورهای توسعه‌یافته و پیشرفته، از جمله تمهیدات سازمان تامین‌اجتماعی است که گرچه قید «به اختیار و انتخاب» بر آن گذاشته شده، اما نباید در دام این واژه‌ها افتاد، زیرا فرد را گرفتار قفس می‌کند و بعد ناچار به اجرای قانون قفس خود خواهد شد.

مقایسه سن بازنشستگی ایران با کشورهای پیشرفته، قیاس مع‌الفارق است، چرا که مردم ایران به‌ویژه کارگران از توزیع عادلانه ثروت و منابع، پوشش بیمه‌ای و درمانی متناسب با شأن و منزلت، سبد معیشت هم‌شأن و برابر، دستمزد شرافتمندانه، مسکن متناسب، تغذیه سالم و کافی، تحصیل، آموزش عالی و تربیت‌بدنی رایگان و برخورداری از رفاهیات همگانی محروم هستند و بیم آن می‌رود که با ادامه این روند، دامنه محرومیت‌ها گسترده‌تر شود.

باید به نمایندگان مجلس گوشزد کرد که در صورت بی‌توجهی و انفعال نسبت به تصویب مواد موردمناقشه کارگران و دولت در لایحه بودجه ۱۴۰۲، یا هر طرح و لایحه دیگر، علاوه بر آنکه وجهه وکالت و نمایندگی مردم را در مجلس از دست خواهند داد، در انتخابات بعدی از رأی مردم شهرها و حوزه‌های انتخابیه خود نیز محروم خواهند شد. نمایندگان مجلس باید برای تصویب طرحی که منافع کارگران هم در آن دیده شود، با نگاه کارشناسانه موضوع را بررسی کنند. برای این مهم نیز باید به مذاکره و مشورت با نمایندگان کارگری پرداخت. برخی موضوعات موردمناقشه کارگران در لایحه بودجه ۱۴۰۲ ، باید بررسی شود و موردبازبینی قرار گیرد، همین‌طور اثرات تخریبی نبود امنیت شغلی، به‌واسطه صدور دادنامه ۱۷۹ هیات عمومی دیوان عدالت اداری بر کارگران و منابع انسانی تابع سازمان تامین اجتماعی از موضوعاتی است که باید با دقت‌نظر نمایندگان مجلس شورای اسلامی به‌عنوان نمایندگان منتخب مردم، مورد بررسی قرار گیرد.

بدون شک کارگران از نیروهای مولد جامعه هستند و نقش اساسی در موضوعات اقتصادی دارند، بر همین اساس مهم‌ترین راهبرد توسعه اقتصادی، حمایت از تولید، پشتیبانی و مانع‌زدایی است. این در حالی است که ارتقای امنیت شغلی کارگران از دغدغه‌های مهم کارگران و جزو اولویت‌های دولت است و وزارت کار، تعاون و امور اجتماعی باید با جدیت در راستای رفع نگرانی کارگران در این زمینه بکوشد.

سه ضلعی افزایش بهره‌وری معدن

عکس: روزگار معدن

گیتا جاودانی

مشکلات اقتصادی کشور در سال‌های اخیر یکی از بزرگ‌ترین چالش‌ها در مسیر رشد و توسعه اقتصادی بوده و ضربات شدیدی به حوزه معدن وارد آورده است.

یکی از بخش‌هایی که تحت‌تاثیر این آسیب قرار گرفته است و در آینده تبعات آن روشن‌تر خواهد شد، بخش آموزش و تربیت نیروی متخصص در دانشگاه‌ها است.به باور کارشناسان، امروزه میزان اعتباری که به دانشگاه‌ها تزریق می‌شود، کاهش چشمگیری داشته است و با محدودیت امکانات مالی و آزمایشگاهی، تامین تجهیزات، ارتباط با مجامع صنعتی و بین‌المللی و مانند آن در مراکز آموزشی به‌شدت افت کرده است و ارتباط دانشجویان ما با دانشجویان سایر نقاط دنیا قطع است و علاوه بر این، ارتباط محدودی با صنعت دارند. این ضعف در سیستم آموزشی چقدر به ارتباط میان دانشگاه و صنعت آسیب می‌رساند، آثار آن در افزایش بهره‌وری بخش معدن چیست و چگونه باید از این بزنگاه عبور کرد؟ پرسش‌های فوق را با محمدرضا بهرامن، رئیس خانه معدن ایران و احسان موسوی، استاد دانشگاه و فعال معدن در میان گذاشته‌ایم. پاسخ‌های این ۲ صاحب‌نظر را در گزارش امروز «روزگارمعدن» بخوانید.

ضرورت ارتقای نوآوری و فناوری

محمدرضا بهرامن ـ رئیس خانه معدن ایران: واقعیتی که تا امروز کمتر به آن توجه شده، این است که بدون وجود ارتباط میان صنعت و دانشگاه، پیشرفت تحقیق و توسعه در صنعت امکان‌پذیر نیست، اما برای حل چالش ارتباط بین صنعت و دانشگاه و حتی صنعت و شرکت‌های دانش‌بنیان در ابتدا باید تفکرات دوطرف اصلاح شود.

برای روشن شدن موضوع، توجه به چند نکته زیر ضروری است؛ اول اینکه هزینه تحقیق و توسعه در شرکت‌های پیشرو دنیا چیزی در حدود ۵ درصد مبلغ فروش است، در حالی که این رقم در ایران کمتر از ۰.۵ درصد است. دیگر اینکه در دنیای امروز به‌ازای هر یک میلیون نفر، حدود ۵ دانشگاه وجود دارد. در نهایت، در کشورهای پیشرفته، ارائه هر ۵ مقاله، منجر به ثبت یک ایده یا اختراع می‌شود، در حالی که در کشور ما هر ۸۲۰ مقاله منجر به ثبت یک ایده یا اختراع می‌شود.

این مقایسه ساده نشان می‌دهد که دانشگاه و دانشجویان ما در تعریف موضوع و درک چالش‌ها ارتباط خوبی با صنعت ندارند و به‌عبارت‌دیگر، دانشگاه‌های ما بیشتر فعالیت تئوریک داشته‌اند نه کار عملی.

تاسیس پژوهشکده‌های مشترک بین دانشگاه‌ها و صنایع، فرصت مطلوبی را برای تبدیل دانشگاه‌های کشور ما به دانشگاه‌های نسل چهارم فراهم می‌آورد.

▣ جایگاه تحقیق و توسعه

اهمیت و توجه به بخش تحقیق و توسعه موجبات پیشرفت کشور را فراهم خواهد آورد. باتوجه به اینکه این روزها بومی‌سازی بیشتر از قبل موردتوجه است، پژوهشکده‌ها از جمله مراکز تحقیق و توسعه‌ای به‌شمار می‌روند که می‌توانند پل ارتباطی خوبی بین پارک‌های علم و فناوری، دانشگاه‌ها و مراکز صنعتی باشند و این هدف مهم را تحقق بخشند.

پارک‌های علم و فناوری و موسسات دانش‌بنیان در کشورهای صنعتی دنیا موتور محرک پیشرفت و بهره‌وری بهینه در تمامی حوزه‌های صنعتی هستند، بنابراین در زمینه‌هایی با ظرفیت ثروت‌آفرینی بالا از قبیل صنایع معدنی و حوزه‌های پایین‌دستی آن، نیاز به فعالیت‌های دانش‌بنیان به‌شدت احساس می‌شود.

▣ چالش کمبود اعتبار

موفقیت‌های امروزی به نرخ هزینه‌های بسیار سنگینی در حوزه‌های اکتشاف، استخراج و فرآوری به‌دست‌آمده است.

در کشورهای پیشرفته دنیا، دانشگاه‌ها و نهادهای پژوهشی، بودجه دولتی ندارند و به‌جای ردیف بودجه دولتی، قوانین و سازکارهایی اجرایی طراحی شده‌اند تا دانشگاه‌ها پرورش‌دهنده پژوهشکده‌های کاربردی و موسسات خصوصی دانش‌بنیان باشند.

شرکت‌های صنعتی و معدنی بزرگ، طرح‌ها و پروژه‌های خود را در اختیار مجموعه‌های دانش‌بنیان خصوصی می‌گذارند و آنها را در سود اقتصادی حاصل سهیم می‌کنند که البته این شیوه محاسن دیگری حتی در کارآمد کردن سیستم آموزش عالی کشور نیز دارد.

دانشجویان و دانش‌آموختگانی که در پروژه‌های مرتبط با دانش‌بنیان و تحت‌نظر اساتید متخصص خود، صنعت را لمس می‌کنند، به‌طورقطع دانش و تجربیاتی فراتر از دانشگاه و آزمایشگاه به‌دست خواهند آورد.

▣ نقش‌آفرینی در موفقیت اقتصادی

درباره فعالیت‌های دانش‌بنیان در صنایع معدنی توجه به این حقیقت ضروری است که درک جایگاه تحقیق و پژوهش و فعالیت‌های دانش‌بنیان نیازمند مطالعه و بررسی نقش حیاتی این عوامل در موفقیت‌های سیستم‌های اقتصادی و صنعتی بزرگ دنیا است، چرا که هرگونه خطای محاسباتی می‌تواند به‌اندازه ارزش یک کمپانی بزرگ غیرمعدنی، ضرر اقتصادی به‌دنبال داشته باشد، بنابراین فاصله‌ای پرهزینه تا رسیدن به نقطه مطلوب و شرایط آرمانی پیش‌رو داریم.

▣ بومی‌سازی و افزایش بهره‌وری

بهره‌وری از ضروریات هر فعالیت اقتصادی و جزو لاینفک رشد و توسعه واحدهای تولیدی و صنعتی است. یکی از شاخص‌های بهره‌وری، برخورداری از توان و تخصص و نوآوری کارشناسان و متخصصان داخلی برای طراحی و ساخت تجهیزات و قطعات موردنیاز صنایع است.

در حوزه معدن به‌طورخاص، این توانمندی از اهمیت بیشتری برخوردار است، چرا که اتکا به تکنولوژی ساخت داخل (بومی‌سازی) موجب کاهش ریسک و ضامن تداوم فعالیت واحدهای معدنی و صنعتی خواهد بود.

▣ پویایی حلقه مفقوده بخش معدن

بخش معدن در کل زنجیره از اکتشاف تا تجارت، نیاز مبرمی به رشد و توسعه فعالیت دارد و برای تحقق این مهم برخورداری از تکنولوژی روزآمد و دسترسی به منابع مالی از اولویت‌ها محسوب می‌شود. اگر بخواهیم در معادن پویایی ایجاد کنیم، نیازمند تامین مالی ارزان از طریق جذب سرمایه‌گذاران و نیروهای انسانی توانمند هستیم.

اگر نیروی انسانی توانمند مجهز به تکنولوژی مناسب و روزآمد نباشد، ابزار مناسب برای ارائه توان و تخصص خود را نخواهد داشت و مزیت بالقوه برخورداری از نیروی انسانی کارآمد و ماهر، به فعل درنمی‌آید.

شاید به جرأت بتوان گفت این نقطه‌ضعف، یکی از مهم‌ترین چالش‌هایی است که زمینه دلسردی فارغ‌التحصیلان رشته‌های مرتبط با معدن را فراهم کرده است تا جایی که بسیاری از آنها، از فعالیت در زمینه‌های مرتبط با تحصیلات خود سر باز می‌زنند، زیرا احساس می‌کنند که این صنعت از پویایی لازم برخوردار نیست.

اگر بتوان این پویایی را ایجاد کرد، به‌طورقطع نیروی انسانی ماهر جذب می‌شود و با تکنولوژی جدید، آموزش می‌بینند و تجربیات خوبی به‌دست می‌آورد و دستاوردهای این حوزه را ارتقا می‌دهد و زمینه رشد و شکوفایی آن را فراهم می‌آورد.

یادگیری، آموزش و کارورزی

احسان موسوی ـ استاد دانشگاه و فعال معدن: ذات مدل برنامه‌ریزی در هر سازمانی، تشخیص کمبودها و مازادها و به‌تعادل رساندن آنها با هدف کاهش هزینه‌ها و البته افزایش بهره‌وری بهینه است.

به‌طورقطع، افزایش بهره‌وری در صنعت نیازمند وجود سخت‌افزارها و نیروی انسانی متخصص است. افزایش کمی پذیرفته‌شدگان در رشته‌های معدن و صنایع وابسته در دانشگاه‌ها و آموزشگاه‌های عالی به‌خودی‌خود، نیروی متخصص و ماهر به‌بار نمی‌آورد. نیروی انسانی کارآمد و ماهر زمانی تربیت خواهد شد که ارتباط آموزشی و کارورزی دوسویه‌ای میان صنعت و دانشگاه ایجاد شود.

به‌منظور برنامه‌ریزی بلندمدت برای توسعه همه‌جانبه ارتباط صنعت و دانشگاه، باید تعاملی برای درک نیازها و عزمی برای رفع کمبودها وجود داشته باشد.

مهارت و توانمندی نیروی انسانی در بخش معدن باید در ۲ زمینه رشد و توسعه پیدا کند؛ اول ارتقای دانش نرم‌افزاری از طریق فراگیری نرم‌افزارهای تخصصی و دیگر افزایش مهارت‌های سخت‌افزاری با استفاده از تکنولوژی روزآمد و دسترسی به ماشین‌آلات مدرن و اتوماسیون. در واقع مهارت استفاده از ابزار، تجهیزات و ماشین‌آلات امروزی به‌عنوان تکمیل زنجیره آموزش‌های تئوریک ضروری به‌نظر می‌رسد.

واقعیت این است که بسیاری از فارغ‌التحصیلان دانشگاهی، مهارت‌های لازم برای ورود به محیط‌های واقعی صنعت را کسب نکرده‌اند.

طرح آموزشی ـ مهارتی تحت‌عنوان کارورزی پیش از ورود به کار حرفه‌ای می‌تواند به ایجاد حلقه مهارتی در دانشگاه‌ها، باتوجه به مسائل روز و البته بهینه‌تر شدن بهره‌وری منتج و برای این منظور دوره‌های کارورزی مشترک دانشگاهی و مراکز صنعتی و معدنی باید به‌صورت مستمر و متناسب با نیازسنجی‌ها برگزار شود.

به‌یقین این مهارت‌آموزی در هیچ سطح و دوره‌ای تمام‌شدنی نیست و استمرار آن به توسعه و بهره‌وری بهینه نیروی انسانی کمک بسزایی خواهد کرد.

باید به این نکته اشاره کرد که بنگاه‌ها، تشکل‌ها و انجمن‌های تخصصی در کشور ما در این زمینه به‌خوبی عمل کرده‌اند، اما انسجام در بدنه وزارتخانه صمت به‌عنوان متولی این حوزه را می‌طلبد تا برآورد آماری دقیقی منطبق بر نیازسنجی‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت داشته باشد و با تدوین نقشه‌راه چشم‌انداز ملی و حتی فراملی را در این زمینه مشخص کند و مسیر حرکت به‌سوی آن را هموار سازد.

▣ پرورش توانایی و مهارت

مهارت‌های مرتبط با نیروی کار بنا به گستره فعالیت‌ها می‌تواند شامل تحلیل حل‌مسئله، مهارت‌های فنی، کار تیمی، مدیریتی، سازماندهی و مهارت‌های مرتبط با IT باشد.

به‌طورخاص و درباره نیروهای کار معادن، باید بنا به نیازسنجی، تسلط بر نرم‌افزارهای تخصصی طراحی، مدل‌سازی، شبیه‌سازی، مدیریت پایگاه داده، علوم داده‌ها و برنامه‌نویسی، ایمنی ماشین‌آلات و تجهیزات، بهداشت حرفه‌ای و ایمنی، محیط‌زیست و قوانین مرتبط را در اولویت قرار داد.

خوشبختانه بخش‌های متعددی که متولی این امر هستند، از بنگاه‌ها گرفته تا نهادهای مسئول و انجمن‌های گوناگون فعالیت مطلوبی داشته و دارند، اما مشکلی که به‌وجود آمده، موازی‌کاری و آموزش مهارت‌های تنها تئوریک است که ارزیابی مناسبی بنا به‌ضرورت و نیازسنجی‌های به‌روز و بلندمدت ندارند و برای رفع این چالش باید تحت‌نظر یک مرجع باشند و از یک نقشه‌راه مناسب و مطلوب پیروی کنند.

▣ مزایای ارتباط میان صنعت و دانشگاه

به‌طورقطع ارتباط بین صنعت و دانشگاه باعث بالندگی، رشد و توسعه خواهد شد، همچنین به‌علت رشد لحظه‌ای تکنولوژی و رقابت شدید کشورها در عرصه‌های مختلف، برخورداری از دانش به‌شرط روزآمد بودن و تعامل با بنگاه‌های اقتصادی کشور ضروری است.

تعامل دانشگاه و موسسات آموزشی با تشکل‌های معدنی بستر مناسبی برای تحقیقات عملیاتی گسترده‌تر فراهم می‌کند که می‌توان آن را به حوزه‌های تحقیقات پایه‌ای مشارکتی، انتقال دانش و انتقال تکنولوژی تعمیم داد.

دانشگاه، بخش معدن و دولت؛ ۳ محور اصلی توانمندسازی نیروی انسانی هستند که هریک به‌نوبه خود می‌توانند به رفع چالش‌ها و نقایص این حوزه کمک کنند. درباره فوایدی که این همگرایی به‌بار می‌آورد، باید گفت در این مسیر هم دانشگاه رشد و اعتلا می‌یابد، هم بخش معدن و فعالان این عرصه از آن منتفع می‌شوند و در نهایت، جامعه از فواید آن بهره‌مند خواهد شد. از جمله این فواید، جذب سرمایه و دسترسی به تجهیزات و منابع موردنیاز و افزایش اعتبار به‌عنوان مزایایی است که دانشگاه از آن بهره‌مند می‌شود و حصول برنامه‌های تحقیق و توسعه‌ای شرکت‌های معدنی منطبق بر سیاست‌های درون‌سازمانی، ایجاد بازار رقابتی و سودآوری بنا به ایده‌های نو از جمله مزایایی است که نصیب تشکل‌های معدنی می‌شود.

▣ اصلاح روش‌های جذب دانشجو

باتوجه به تنوع موسسه‌های آموزشی، روش جذب دانشجو در تمام دنیا منعطف شده است. بحث کیفیت آموزشی و جذب دانشجو در گرایش‌های تخصصی جزء، بنا به چشم‌اندازهای بلندمدت و سیاست‌های کلان آن جامعه باید موردهدف قرار گیرد. طرح آمایش معدن بنا به فرصت‌ها و ظرفیت‌های هر استان به‌عنوان بخشی از روش جذب هدفمند و هوشمند می‌تواند موثر واقع شود.

اگر مطالعات آمایش سرزمین تهیه و پیاده‌سازی شود، می‌تواند در همه ابعاد عملیاتی صنعت و معدن راهگشا باشد، چرا که یکپارچگی و زنجیره تامین در موضوع موردبحث پارامتری کلیدی است. شناخت ظرفیت‌ها به‌طورحتم در تصمیم‌گیری‌ها و ارائه راهکارها موثر واقع می‌شود. به‌این‌ترتیب، آمایش دقیق، اطلاعات کافی برای برنامه‌ریزی و هدف‌گذاری اهداف تربیتی، پرورشی و آموزش نیروی انسانی ماهر و دارای تخصص را در اختیار مدیران، متولیان و تصمیم‌گیران قرار می‌دهد.

سخن پایانی

صرف‌نظر از اینکه کشور در حال حاضر نیازمند افزایش کمی پذیرفته‌شدگان دانشگاهی است، اما نمی‌توان گفت ورودی بیشتر به دوره آموزش عالی در رشته معدن می‌تواند به‌تنهایی نیاز صنعت به نیروی متخصص و ماهر را مرتفع کند و موجبات ارتقای بهره‌وری در صنعت را فراهم آورد.

افزایش بهره‌وری، نیازمند امکانات سخت‌افزاری، آموزش روزآمد و ارتقای مهارت نیروی انسانی است و نیل به این مهم میسر نمی‌شود، مگر با همکاری تنگاتنگ بخش آموزش و صنعت تا با همکاری و هم‌افزایی بر چالش‌های امروز کشور در زمینه تربیت نیروی انسانی، غلبه کنند.

ضرورت تامین زیرساخت‌ها برای توسعه بخش صنایع معدنی

رئیس هیات‌مدیره شرکت معدنی و صنعتی چادرملو با اشاره به اهمیت توسعه طرح‌های زنجیره فولاد در کشور گفت: توسعه صنعت در هر منطقه‌ای می تواند مشکلات و مزایایی برای مردم درپی داشته باشد که بخشی از پیامدهای آن اجتناب‌ناپذیر است، اما درصورت پیش‌بینی و تأمین زیرساخت‌ها از جمله آب، برق، راه و گاز و پیوست‌های فرهنگی و اجتماعی، نه‌تنها از بروز مشکلات پیشگیری خواهد شد، بلکه موجب توسعه پایدار و بهبود فضای کسب‌وکار نیز می شود. به گزارش تیتر ۲۰، محمود صلاحی در جلسه بررسی طرح های توسعه شرکت صنایع آهن و فولاد سرمد ابرکوه، چابکسازی شرکت‌ها را ازجمله عوامل افزایش بهره‌وری و راندمان تولید عنوان کرد و افزود: ارتقا توان و دانش نیروهای موجود در هر شرکتی بر جذب نیرو و افزایش کمی پرسنل ارجح و منطقی تر است . لذا به‌کارگیری نیروهای کیفی مهم‌ترین عامل رشد یک ساختار تولیدی است. وی از تلاش مدیران، کارکنان و کارگران این شرکت که در سال‌جاری در جهت افزایش بهره وری و سودآوری شرکت تلاش کرده‌اند تقدیر و تشکر کرد. براساس همین گزارش، در این جلسه پس از توضیحات طاهرزاده مدیر عامل چادرملو در خصوص عملکرد و شرایط فعلی شرکت صنایع آهن و فولاد سرمد ابرکوه به عنوان یکی از شرکت‌های زیرمجموعه چادملو با دارا بودن اکثریت سهام آن، علیرضا رحیم، مدیرعامل این شرکت در گزارش مبسوطی به تشریح طرح‌های در دست توسعه سرمد پرداخت و گفت: خوشبختانه مراحل عملیاتی شدن طرح ساخت کارخانه ۶۰۰ هزار تنی شمش فولادی این شرکت پس از چند سال توقف هم‌اکنون درحال اجراست و ۳۳ درصد پیشرفت فیزیکی داشته است. وی همچنین طرح احداث واحد یک میلیون و ۲۰۰ هزار تنی آهن‌اسفنجی و طرح کلاف میلگرد با ظرفیت ۴۵۰ هزار تن در سال را ازجمله پروژه‌های درحال اجرای این شرکت عنوان کرد و روند اجرایی آنها را نیز مطلوب دانست. گفتنی است شرکت صنایع آهن

و فولاد سرمد در ۱۵ کیلومتری شهرستان ابرکوه در استان یزد واقع شده است و درحال‌حاضر سالانه ۴۵۰ هزار تن انواع میلگرد تولید می‌کند.

یکه‌تازی چین در تجارت کنسانتره منگنز

گروه معدن

کنسانتره منگنز یکی از محصولات مهمی است که در صنعت آلیاژسازی و باتری‌ها کاربرد فراوانی دارد. بزرگ‌ترین تولیدکنندگان کنسانتره منگنز در جهان افریقای جنوبی و استرالیا هستند اما چین در بازار تجارت این محصول نیز یکه‌تاز است و بیش از ۶۷ درصد صادرات جهانی را در انحصار خود دارد. بیشترین ذخایر منگنز جهان در افریقای جنوبی، برزیل و استرالیا واقع شده است. البته چین نیز به عنوان یکی از بزرگ‌ترین دارندگان ذخایر کم‌عیار منگنز در جهان مطرح است. با افزایش تقاضای صنعت فروآلیاژها به عنوان یکی از صنایع مصرف‌کننده این محصول، تجارت این محصول در بازه زمانی ۲۰۱۶ تا ۲۰۱۹ به طور چشمگیری افزایش یافت اما در سال ۲۰۲۰ و در پی همه‌گیری ویروس کرونا و رکود اقتصادی معادن و صنایع معدنی ناشی از این همه‌گیری، تولید و تجارت کنسانتره منگنز نیز دستخوش دگرگونی و کاهش شد. به گزارش روابط عمومی شرکت مشاوره اقتصادی آرمان آتوریات، منگنز فلزی است که به طور عمده در صنایع فولادسازی و در تهیه فروآلیاژها کاربرد دارد. البته شایان ذکر است سنگ منگنز به غیر از صنایع فولادسازی در تولید دی‌اکسید مگنز جهت تولید باتری‌های خشک نیز مورد استفاده قرار می‌گیرد. باقی مصارف منگنز مانند کاربرد آن در خوراک دام و طیور چشمگیر نیست. بر اساس گزارش سازمان زمین‌شناسی ایالات متحده امریکا، مجموع ذخایر منگنز شناخته‌شده جهان در حدود پنج میلیارد تن است که برای سال‌ها بدون تغییر باقی‌مانده و ذخیره قابل توجه جدیدی از این فلز کشف نشده است. از این مقدار ذخیره، استخراج تنها یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون تن آن در شرایط فعلی اقتصادی به‌شمار می‌روند. بزرگ‌ترین ذخایر منگنز در جهان در سال ۲۰۲۱ به ترتیب با ۶۴۰، ۲۷۰ و ۲۷۰ میلیون تن متعلق به افریقای جنوبی، برزیل و استرالیا بوده است. به صورت کلی عیار کانسنگ منگنز در چهار دسته‌بندی بالاتر از ۳۵ درصد، کانسنگ منگنز آهن‌دار با منگنز ۲۰ تا ۳۵ درصد، کانسنگ منگنز آهنی با منگنز ۱۰ تا ۲۰ درصد و کانسنگ آهن منگنزدار با منگنز بین ۵ تا ۱۰ درصد دسته‌بندی می‌شود. بزرگ‌ترین و اقتصادی‌ترین ذخایر منگنز از نوع رسوبی در جهان، در کشور مکزیک واقع است و به شکل لایه‌ای و گسترده در سطح این کشور یافت می‌شوند.

مهره‌های اصلی بازار کنسانتره منگنز

چین به عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده سنگ منگنز کم‌عیار (کمتر از ۳۰ درصد منگنز و به صورت مرطوب) شناخته شده است. از طرفی افریقای جنوبی بیشترین سنگ منگنز عیار متوسط (کمتر از ۴۴ درصد و بیشتر از ۳۰ درصد منگنز و مرطوب) جهان را تولید می‌کند. گابن، افریقای جنوبی، استرالیا و تا حدودی برزیل، تولیدکننده اصلی سنگ‌منگنز پرعیار (بیش از ۴۴ درصد منگنز و مرطوب) در جهان شناخته می‌شوند. تولید معدنی منگنز در بازه زمانی ۲۰۱۲ تا ۲۰۲۱ در نمودار ۱ به نمایش گذاشته شده است. همان طور که نمودار نیز گویاست، تولید کنسانتره منگنز در بازه زمانی مورد بررسی سالانه به طور میانگین حدود ۲.۶ درصد افزایش یافته و از ۱۵ هزار تن در سال ۲۰۱۲ به ۲۰ میلیون تن در سال ۲۰۲۱ رسیده است. گفتنی است روند تولید این ماده در سال ۲۰۱۶ کاهشی بود و علت این امر را می‌توان کاهش تقاضا برای تولید فروآلیاژها در آن سال برشمرد. در سال ۲۰۲۰ نیز کاهش تولید محسوسی رخ داد که از تبعات رکود اقتصادی معادن و صنایع معدنی ناشی از کاهش تولیدات در اثر همه‌گیری ویروس کرونا بود.

کشورهای افریقای جنوبی، استرالیا، گابن، غنا و چین به ترتیب با سهم ۲۸، ۱۸، ۱۵، ۸ و ۷ درصدی از تولید جهانی کنسانتره منگنز در صدر فهرست بزرگ‌ترین تولیدکنندگان این ماده در جهان قرار گرفته‌اند. غنا در سال ۲۰۱۴ به جرگه بزرگ‌ترین تولیدکنندگان کنسانتره منگنز پیوسته است. در حالی که پیش از ۲۰۱۴ اطلاعاتی در سازمان زمین‌شناسی امریکا مبنی بر تولید قابل توجهی از منگنز معدنی در این کشور منتشر نشده است. این در حالی است که تولیدات معدنی منگنز چین در بازه زمانی مورد بررسی به شدت کاهش یافته و از دو میلیون و ۹۰۰ هزار تن در سال ۲۰۱۲، به یک میلیون و ۳۰۰ هزار تن در سال ۲۰۲۱ رسیده است. به عبارتی دیگر ۱۷ درصد در بازه زمانی مورد مطالعه از تولیدات کنسانتره منگنز در چین کاسته شده است.

گره خوردن سرنوشت سنگ منگنز به فولاد

تقاضای جهانی برای منگنز به طور مستقیم به نیاز صنایع فولادسازی وابسته است. امروزه انواع مختلفی از فولاد تولید می‌شود که هر کدام به مقدار معینی منگنز نیاز دارند. منابع تامین منگنز در فرآیند تولید فولاد متنوع بوده است و شامل منگنز در آهن خام و سنگ منگنز نیز می‌شود.

با این حال این دو منبع فقط سهم کوچکی از منگنز مورد نیاز را تامین می‌کنند و بیشتر منگنز مورد نیاز به شکل فروآلیاژهای منگنزدار در مرحله ذوب و شکل‌گیری فولاد به آن افزوده می‌شود. مقداری از منگنز ورودی به فرآیند تولید فولاد به دلیل اکسیداسیون تلف می‌شود. امروزه متوسط مصرف واحد منگنز در کشورهای صنعتی در حدود ۵.۵ کیلوگرم به ازای هر تن فولاد تولیدی گزارش شده است. تجارت جهانی سنگ و کنسانتره منگنز در قالب صادرات این محصولات در بازه زمانی ۲۰۱۲ تا ۲۰۲۱ در نمودار ۲ به تصویر کشیده شده است. با توجه به این نمودار، روند صادرات این محصول در بازه زمانی مورد بررسی افزایش یافته است و از حدود ۲۱ میلیون تن در سال ۲۰۱۱ به حدود ۴۳ میلیون تن در سال ۲۰۲۱ رسیده که این به معنای رشد سالانه ۸.۲ درصدی صادرات این محصولات در بازه زمانی مورد بررسی است. از ابتدای بازه زمانی مورد بررسی بیشینه سهم صادرات سنگ و کنسانتره منگنز به چین اختصاص دارد که در سال ۲۰۲۱ بالغ بر ۶۷ درصد سهم تجارت جهانی این محصول در اختیار چین بوده است. هند و کره جنوبی در رده‌های بعدی صادرات این محصولات قرار گرفته‌اند و به ترتیب ۲۰ و ۳۰ درصد از سهم تجارت جهانی این محصولات را در اختیار دارند.

با توجه به اینکه تقاضا برای فروآلیاژها به ویژه فرومنگنزها به دلیل کاربرد آنها در باتری‌ها و صنعت فولادسازی در سالیان اخیر افزایش یافته است.

در پی آن تولید معدنی و تجارت سنگ و کنسانتره منگنز نیز در بازه زمانی ۲۰۱۶ تا ۲۰۱۹ به طرز چشمگیری افزایش یافت اما با ظهور ویروس کرونا در اواخر سال ۲۰۱۹ و در پی آن تعطیلی و قرنطینه‌های سراسری در بیشتر کشورهای جهان، تولید کنسانتره منگنز و در پی آن تجارت این محصول در سال ۲۰۲۰ رو به کاهش یافت و سرانجام در سال ۲۰۲۱ با کاهش آمار مبتلایان به کرونا و از سرگیری تولید صنایع به ویژه در چین، دوباره آمار صادرات سنگ و کنسانتره منگنز افزایش یافت.

خبر

تداوم افت نرخ میلگرد در بازار چین

تازه‌ترین گزارش از بازار جهانی فولاد از تداوم افت نرخ میلگرد داخلی چین به دنبال کاهش تجارت حکایت دارد. به گفته منابع، نرخ میلگرد داخلی چین با افت فعالیت تجاری، کاهش یافت.

به گزارش فولادبان، براساس جدیدترین شماره نشریه متال بولتن، به گفته منابع، نرخ میلگرد داخلی چین با افت فعالیت تجاری، کاهش یافت.

در بازار شرق چین (شانگ‌های)، شاخص نرخ میلگرد ۴ هزار و ۱۰۰ یوآن تا ۴هزار و ۱۲۰ یوآن (۶۰۸-۶۱۱ دلار) به ازای هر تن گزارش شد که این نرخ نسبت به قبل، ۱۰ یوآن به ازای هر تن کاهش نشان می‌دهد.

به گفته برخی منابع بازار، بسیاری از خریداران به دنبال تعطیلات سال نو قمری از بازار دور ماندند و آنهایی که به بازار بازگشتند، حجم خرید خود را به دلیل افت نرخ فیوچرز کاهش دادند.

قرارداد فیوچرز میلگرد ماه می‌نسبت به روز سه‌شنبه، ۵۹ یوآن به ازای هر تن کاهش یافت.

با این حال، یک تحلیل‌گر بازار اظهارکرد: ذخایر میلگرد خریداران در سطح معقولی است، بنابراین آنها تحت فشار برای تخلیه ذخایر خود نیستند. آنها منتظر هستند تا تمامی خریداران در هفته آینده، از تعطیلات بازگردند. تا آن زمان، خریداران قیمت‌ها را کاهش نخواهند داد. براساس ارزیابی فست‌مارکتز، نرخ بیلت فولادی با احتساب مالیات بر ارزش افزوده، داخلی، exw تانگ‌شان، شمال چین ۳هزار و ۸۶۰ یوآن به ازای هر تن بود که این نرخ حاکی از کاهش ۴۰ یوآنی به ازای هر تن نسبت به روز قبل است. در همین حال، قرارداد فیوچرز میلگرد ماه می‌با نرخ ۴هزار و ۸۴ یوآن به ازای هر تن منعقد شد که کاهش ۵۹ یوآنی به ازای هر تن نسبت به روز قبل را نشان می‌دهد.

فولاد هرمزگان، میزبان پنجمین جلسه کمیته فناوری اطلاعات ایمیدرو

پنجمین جلسه کمیته فناوری اطلاعات ایمیدرو و واحدهای فولادی و معدنی تابعه به میزبانی شرکت فولاد هرمزگان در بندرعباس به مدت دو روز برگزار خواهد شد.

به گزارش روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان، پنجمین جلسه کمیته فناوری اطلاعات ایمیدرو و واحدهای تابعه با حضور تعدادی از مدیران و کارشناسان حوزه فناوری اطلاعات شرکت‌های بزرگ فولادی و معدنی کشور با هدف تقویت ارتباطات، تبادل دانش و اشتراک‌گذاری تجربیات و بررسی و همفکری درخصوص چالش‌های مشترک، یافتن راهکارهای تقویت فناوری اطلاعات شرکت‌ها، پیشبرد اهداف کلان و... در حوزه فناوری اطلاعات برگزار می‌شود. شرکت فولاد هرمزگان به عنوان یکی از پیشگامان حوزه فناوری اطلاعات که تحول دیجیتال را از چند سال قبل آغاز کرده است، میزبانی این جلسه از کمیته فناوری اطلاعات را برعهده گرفته و تجربیات خود را در این حوزه به اشتراک خواهد گذاشت و از تجربیات دیگر شرکت‌ها نیز در این زمینه استفاده خواهد کرد.

شایان ذکر است که پنجمین جلسه کمیته فناوری اطلاعات ایمیدرو در بندرعباس به میزبانی شرکت فولاد هرمزگان در تاریخ ۱۸ و ۱۹ بهمن‌ماه برگزار خواهد شد.

روزگار معدن

استان‌ها

۶ سه‌شنبه
● ۱۸ بهمن ۱۴۰۱
● ۱۶ رجب ۱۴۴۴
● ۷ فوریه ۲۰۲۳
● سال پنجم ● شماره ۱۰۱۸

روی خط خبر

موزه سنگ و سنگواره ایلام راه‌اندازی شد

در پنجمین روز از دهه فجر و با حضور مسئولان استان، موزه خصوصی سنگ و سنگواره ایلام با مشارکت سازمان فنی و حرفه‌ای و میراث فرهنگی افتتاح شد. به گزارش ایرنا، مدیرکل میراث فرهنگی استان ایلام در این آیین گفت: ۱۰ میلیارد ریال از محل تبصره ۱۸ برای تجهیز و راه‌اندازی موزه خصوصی سنگ و سنگواره ایلام اختصاص یافته است. فرزاد شریفی افزود: در این مکان ۲۰ نفر به صورت مستقیم و غیرمستقیم مشغول بکار شده‌اند. وی ادامه داد: مجموعه آثاری که در این موزه به نمایش گذاشته شده است ۹۰۳ قطعه است. مجید ولی‌زاده، سرپرست اداره کل فنی و حرفه‌ای ایلام نیز در این آیین گفت: استقبال از کارگاه‌های آموزشی در استان افزایش یافته و این مهم نویدبخش همه‌گیری مهارت اموزی است. ولی‌زاده افزود: توسعه مهارت‌آموزی باکیفیت علاوه بر خوداشتغالی منجربه کارآفرینی می‌شود. وی بیان کرد: سهمیه اشتغالزایی در حوزه فنی و حرفه‌ای استان امسال ۳۰ نفر تعیین شده بود که با تلاش‌های انجام شده در سامانه رصد این تعداد به ۱۳۰ نفر افزایش یافته است. موزه خصوصی سنگ و سنگواره با مدیریت مسعود کارزانی فرج‌الهی در یکی از فضاهای ساختمان اداره‌کل فنی و حرفه‌ای استان با مساحتی بیش از ۱۰۰ مترمربع برای نمایش آثار احداث شده است.

با آموزش؛ گوهرسنگ‌ها و فرش کرمان را تجاری‌سازی کنید

استاندار کرمان بر لزوم آموزش به علاقمندان تاکید کرد و گفت: باید فرش و گوهرسنگ‌های استان را صنعتی و تجاری‌سازی کرد. به گزارش ایسنا، محمدمهدی فداکار در آئین افتتاحیه باغ موزه فرش دستباف و سنگ استان کرمان اظهار کرد: مجموعه شرکت فرش کرمان قدمتی بیش از یک قرن دارد و تا چندی پیش فعال بوده است. وی از اهمیت فرش و صنعتی و تجاری‌سازی آن سخن به میان آورد و افزود: باید آموزش شناخت و بافت فرش به علاقمندان داده شود و با این کار ظرفیت جدیدی در اشتغال ایجاد می‌شود. استاندار کرمان به موزه سنگ استان کرمان نیز اشاره کرد و افزود: کرمان بهشت زمین‌شناسی است و باید آموزش لازم تجاری‌سازی گوهرسنگ‌ها با همکاری شرکت‌های معدنی انجام شود و از این طریق برای استان ظرفیت ایجاد کنید. وی ادامه داد: شرکت فرش که اکنون به باغ موزه فرش تبدیل شده، ظرفیت بسیار خوبی برای گردشگری است.

افتتاح کارخانه کنسانتره آهن زیرکوه با مشارکت سرمایه‌گذار خارجی

کارخانه کنسانتره آهن با مشارکت سرمایه‌گذاران ایران و چین در چهارمین روز دهه فجر با حضور استاندار خراسان جنوبی در شهرستان زیرکوه به بهره‌برداری رسید. به گزارش ایرنا، آیین بهره‌برداری رسمی از واحد تولید کنسانتره آهن شهرستان زیرکوه در ادامه سفر استاندار به این شهرستان مرزی و با حضور نماینده مردم قاینات و زیرکوه در مجلس شورای اسلامی، جمعی از مسئولان و سرمایه‌گذاران این طرح صنایع معدنی برگزار شد. سرپرست اداره‌کل صنعت، معدن و تجارت خراسان جنوبی در این آیین گفت: کارخانه کنسانتره آهن شرکت بارمان آساک هیراد با سرمایه‌گذاری حدود ۴۰۰ میلیارد تومان به عنوان بزرگ‌ترین واحد صنعتی شهرستان زیرکوه فعالیت رسمی خود را آغاز کرد. حامد حسن‌نژاد افزود: این کارخانه در زمینی به مساحت ۷ هکتار احداث شده و ظرفیت تولید سالانه آن ۳۵۰ هزار تن کنسانتره آهن است. وی بیان کرد: بخش عمده مواد اولیه کارخانه کنسانتره آهن زیرکوه از معدن سنگ‌آهن کلاته ناصر شهرستان زیرکوه و بخش دیگری از ۳ معدن خواف (خراسان رضوی) تامین می‌شود. سرپرست اداره‌کل صنعت، معدن و تجارت خراسان جنوبی گفت: با بهره‌برداری از این واحد صنعتی برای حدود ۹۰ نفر به‌صورت مستقیم شغل ایجاد شده است. این محور به نمایندگی از ۴ پروژه آسفالت به حجم ۲۵ هزار مترمربع در شهرستان زیرکوه افتتاح شد و اعتبار هزینه شده برای اجرای این پروژه‌ها، ۲ میلیارد و ۷۰۰ میلیون تومان است. جاده فرعی بین مزارع فندخت بیش از ۴ کیلومتر طول دارد که با مشارکت بسیج سازندگی خراسان جنوبی و خودیاری مردم احداث شد و تکمیل آن مورد استقبال اهالی منطقه قرار گرفت.

انتشار آلودگی از معادن عنبران

توسعه معدنی در اردبیل گران تمام می‌شود

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

معادن نمین با برداشت‌های بی‌رویه و گاه مجوزهای غیرقانونی علاوه بر ایجاد مشکلاتی در حوزه توسعه پایدار معدنی، عوارض زیست‌محیطی را نیز تشدید می‌کند. در منطقه بکر گردشگری عنبران که با طبیعت زیبا جلوه‌ای متفاوت دارد، بی‌تدبیری مسئولان در صدور مجوزهای متعدد معادن این منطقه را به محیط ناسالم برای زندگی روستانشینان و شهرهای مجاور تبدیل کرده است تا در سایه گردوغبار و انتشار آلاینده‌های مختلف امکان زندگی سالم از ساکنان منطقه سلب شود. استخراج سنگ و فلزات از قدیم توسط انسان انجام می‌شد اما امروزه با پیشرفت تکنولوژی و افزایش نیاز جامعه، معدن‌کاری و استفاده از منابع طبیعی به قدری افزایش یافته که باعث وقوع مشکلات و آسیب به محیط زیست شده است. به گزارش مهر، استان اردبیل نیز دارای پهنه‌های معدنی متعددی است که بخشی از این معادن در شهرستان نمین متمرکز بوده و مشکلات عدیده‌ای علاوه بر نبود مطالعات کافی و عدم آگاهی بهره‌برداران مشکلاتی همچون آلودگی محیط زیست اهالی این منطقه را تهدید می‌کند. در حالی اهالی این منطقه گلایه‌های خود را به گوش مسئولان رسانده‌اند که نماینده ولی فقیه در استان و امام جمعه اردبیل در خطبه‌های نماز جمعه با انتقاد شدید از شرایط به وجود آمده در این منطقه از مسئولان خواست تدبیری مناسب در این حوزه بیندیشند تا سرمایه‌های ملی و مواهب خدادادی از بین نرود.

خطبه عالمانه در واکنش به خسران طبیعت

آیت‌الله عاملی، امام جمعه اردبیل در خطبه‌ای عالمانه خواستار بررسی مجوزهای هفده گانه‌ای شد که از سر بی‌تدبیری در این منطقه برای پیمانکاران و صاحبان معادن صادر شده تا بر دامنه این آلودگی‌ها افزوده و زندگی مردم و حتی کشاورزی منطقه را به خطر بیندازند. وی با تاکید بر اینکه صدور مجوز هفده گانه معدن در یکی از روستاهای شهر نمین فاجعه زیست محیطی است، اظهار کرد: هرگونه اتلاف منابع، دستکاری غیرعلمی در طبیعت و باز گذاشتن دست سودجویان برای تخریب طبیعت گناه کبیره و بزرگترین تضییع حق الناس است. وی گفت: برای یک روستا ۱۷ مجوز معدن صادر شده که این معادن علاوه بر تخریب طبیعت، اهالی را در معرض بن‌بست و مهاجرت قرار داده است به طوری که تخریب کوه‌ها با ماشین‌های سنگین و با انفجار، روی تمام محصولات و سلامتی مردم اثر گذاشته است. نماینده مردم اردبیل در مجلس خبرگان رهبری با انتقاد از خسران کشاورزی در منطقه عنبران بیان کرد: صدور مجوزهای بی‌قاعده و قواره برداشت معادن در عنبران سبب شده تا پرنده‌های بومی از این منطقه مهاجرت کرده و امروز شاهد خسارت بزرگ زیست محیطی و منابع طبیعی در عنبران هستیم. امام جمعه اردبیل در بخش دیگری سخنان خود با تاکید بر اینکه مسئولان خطاکار در صدور مجوز معادن باید محاکمه شوند، گفت: ورود مستقیم دستگاه قضائی به تخریب‌های که به محیط‌زیست صورت گرفته ضروری است چرا که در چند سال گذشته اهالی به طور مکرر به مسئولان نامه نوشته و با کمال تعجب جوابی نگرفته‌اند.

واگذاری ۳۱۶ محدوده معدنی

اما رامین صادقی، رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت اردبیل در گفت‌وگو با مهر و در واکنش به صدور مجوز فعالیت معادن در عنبران اظهار کرد: درحال‌حاضر ۲۱ مجموعه معدنی فعال در منطقه عنبران و نمین هستند که از این تعداد ۱۲ معدن فعال است و امکان تأمین مواد اولیه کارخانه سیمان و مجموعه آجر و بتن را با اشتغالزایی ۸۰۰ نفر فراهم می‌آورد.

صادقی خاطرنشان کرد: از سال ۹۹ صدور مجوز جدید معدنی به ویژه برداشت شن و ماسه در این منطقه ممنوع شده است و مجوزهای صادر شده به همراه پروانه بهره‌برداری در سال‌های گذشته قانونی و در چارچوب ضوابط و مقررات بوده است.

وی، وظیفه منابع طبیعی را با تأمین اعتبار مورد نیاز برای هموار کردن برداشت‌های معدنی در منطقه نمین و عنبران یادآور شد و اضافه کرد: ۳۱۶ محدوده معدنی با مزایده به سرمایه‌گذاران واگذار شده است و کار مرحله به مرحله برای بهره‌برداری از این معادن پیش می‌رود.

وی استخراج معدن آهن را اولویت اساسی اعلام کرد و گفت: رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان اردبیل گفت: اکتشاف و استخراج معادن آهن در کنار سایر معادن فلزی در سال آینده هدف‌گذاری شده است. صادقی اظهار کرد: مهم‌ترین بحث و اولویت سازمان صنعت معدن و تجارت در حوزه معدن، تقویت و پشتیبانی از طرح‌های اکتشافی و تکمیل مطالعات معادن فلزی استان است تا شاهد بهره‌برداری مناسب از این ذخایر معدنی باشیم.

در حالی که طرح‌های مطالعاتی معادن در اردبیل چنان چنگی به دل نمی‌زنند و علاوه بر مشکلات زیست محیطی برخی سومدیریت‌ها و عدم آگاهی در حوزه بهره‌برداری حوزه معدن در منطقه را با چالش مواجه کرده است رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت است از توسعه صنایع فرآوری محصولات معدنی خبر می‌دهد.

وی تصریح کرد: در کنار استخراج و اکتشاف مس و آهن، سعی خواهیم کرد تا توسعه صنایع فرآوری و تبدیلی محصولات معدنی ساختمانی را در استان شاهد باشیم تا ارزش افزوده بیشتری را در این استان به نظاره بنشینیم.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان اردبیل گفت: از بین مواد معدنی طبقه‌بندی شده، طبقه اول و دوم شامل مواد معدنی سنگی و صنایع ساختمانی و مواد معدنی با ارزش افزوده فلزی در استان اردبیل وجود دارد که بخشی از اکتشافات نیز در حوزه صنایع فلزی آهن، مس، طلا و مولیبدن انجام شده است.

صادقی با بیان اینکه از سال ۹۵ با همکاری سرمایه‌گذاران بخش خصوصی در چهار پهنه معدنی مطالعات با هدف استخراج و اکتشاف مواد معدنی انجام شده است، افزود: در مشگین‌شهر این کار به مرحله اجرایی رسیده و در ۲ منطقه نیاز و دوست‌بیگلو شاهد بهره‌برداری از معادن مس و سایر مواد معدنی، فلزی هستیم.

وی در بخش دیگری از سخنان خود خاطرنشان کرد: شرایط زمین‌شناسی در استان اردبیل ویژه و خاص است و ما شاهد برداشت مواد معدنی تأثیرگذاری هستیم که قطعاً به عنوان موتور محرکه اقتصاد و تولید به حساب می‌آید. صادقی اضافه کرد: این مواد معدنی در حقیقت مواد اولیه واحدهای صنعتی و تولیدی استان هستند که بعد از مطالعات شرکت مس در مشگین‌شهر که به صورت ناقص انجام شد، در سال‌های اخیر به صورت گسترده شاهد برداشت مواد معدنی با ارزش مس، مولیبدن و حتی طلا در این منطقه هستیم.

وی بیان کرد: در این پهنه‌های معدنی در فاز اول تا ۲۰ میلیون تن ذخیره معدنی ارزیابی شده و در ۳۳ بلوک محدوده معدنی دوست‌بیگلو نیز ذخایر ارزشمندی را تا چهار میلیارد تن برآورد شده است. صادقی اظهار کرد: اگر این مواد معدنی برداشت شده و کارخانه‌های فرآوری راه‌اندازی شود، مشگین‌شهر شبیه منطقه سونگون آذربایجان شرقی خواهد شد که از قبل آن اشتغال مناسبی نیز در منطقه رقم می‌خورد.

وی تصریح کرد: از محل برداشت این مواد معدنی و فرآوری آن حقوق دولتی و ارزش افزوده بیشتری نصیب استان شده و چهره استان می‌تواند در سایه رونق بخش معدن تغییر پیدا کند.

▣ تکمیل زنجیره تولید و راه‌اندازی کارخانه کنسانتره مس

صادقی گفت: بیشترین تاکید ما بر تکمیل زنجیره تولید و راه‌اندازی کارخانه‌های فرآوری کنسانتره مس و حتی آهن است تا امکان تأمین مواد اولیه برخی از کارخانه‌های الکترونیکی و قطعه‌سازی خودرویی فراهم آید.

وی افزود: در استان اردبیل ۲ واحد خودروسازی در زنجیره تولید خود نیاز به مس دارند که از طریق این ذخایر معدنی می‌توان بخش عظیمی از نیاز آنها را پاسخ گفت. صادقی اشتغال ۲۰۰ نفر را در پهنه معدنی دوست‌بیگلوی مشگین‌شهر یادآور شد و خاطرنشان کرد: این ظرفیت اشتغال تا یک‌هزار نفر قابل افزایش است و ما به راحتی می‌توانیم با تکمیل فازهای مطالعاتی در کوثر و منطقه قزل‌اوزن ذخایر معدنی خوبی را برداشت کنیم. رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان اردبیل اضافه کرد: تا آخر امسال گواهی کشف معادن کوه‌های باغرو صادر شده و در پنج محدوده منطقه معدنی قزل‌اوزن نیز شرایط برداشت و تخمین ذخیره انجام خواهد شد. وی بیان کرد: در استان اردبیل کارخانه تولید آهن اسفنجی در حال احداث است که قطعاً نیاز این کارخانه به کنسانتره آهن تلاش ما را مضاعف کرده تا بتوانیم منابع آهن را با مقیاس بزرگ در استان اردبیل مهیای تأمین مواد اولیه این واحدها بکنیم. صادقی اظهار کرد: در کنار این مواد معدنی فلزی با ارزش، در استان اردبیل واحدهای معدنی سنگ و لاشه نیز فعال هستند و به تولید آجر سفال، بلوک‌های بتنی و تولید سایر محصولات از طریق خاک رس اقدام می‌کنند که حتی امکان صادرات این محصولات نیز وجود دارد. وی به راه‌اندازی واحد تولید تیرچه‌های بلوکی و نیوجرسی در کنار پازل در نمین اشاره کرد و گفت: این کارخانه‌ها مانع از خام‌فروشی مواد اولیه شن و ماسه و سایر مصالح ساختمانی شده است. صادقی در مورد سنگ قیمتی عقیق در نمین و تبدیل این سنگ‌ها به ارزش افزوده بیشتر در صنعت انگشترسازی تصریح کرد: ۶۴ کانی و سنگ‌های قیمتی در منطقه نمین شناسایی شده و قطعاً با همکاری بخش خصوصی و مهارت‌آموزی که فنی و حرفه‌ای با برگزاری کلاس‌های آموزشی انجام می‌دهد، امکان توسعه صنایع تبدیلی در این حوزه وجود دارد. وی افزود: تلاش ما بر این است تا با تقویت این حوزه اشتغال را برای جوانان و بانوان استان اردبیل به شکل مطلوب فراهم کنیم.

تشکیل کمیته کارشناسی معادن عنبران

سیدحامد عاملی، استاندار اردبیل اما در شورای معادن استان اردبیل با تاکید بر بررسی کارشناسی فعالیت‌های معدنی در اردبیل گفت: باید هر چه سریع‌تر کمیته کارشناسی معادن عنبران تشکیل شده و زوایای صدور پروانه‌های بهره‌برداری صادر شده در این منطقه بررسی شود.

وی اظهار کرد: جلوگیری از متضرر شدن مردم در اکتشاف معادن بسیار ضروری است و در بحث صدور مجوزهای اکتشاف نیز این مهم باید در دستور کار قرار گیرد.

وی اشاره به تأکیدات نماینده ولی‌فقیه در استان و امام جمعه اردبیل خاطرنشان کرد: افکار عمومی انتظار دارند تا در خصوص مشکلات مربوط به معادن عنبران بررسی‌های کارشناسی انجام شود که در این راستا دستور تشکیل کمیته کارشناسی و بررسی مجوزهای معادن این منطقه را صادر می‌کنیم.

استاندار اردبیل گفت: لازم است نتیجه این بررسی‌ها و رفع مشکلات موجود به اطلاع عموم برسد تا نقطه ابهامی در این خصوص در بین افکار عمومی و مردم جامعه وجود نداشته باشد.

عاملی بیان کرد: توجه به رعایت حقوق قانونی مردم و جلوگیری از متضرر شدن عموم در اولویت اقدامات مربوط به اکتشاف معادن استان اردبیل است.

استاندار اردبیل تصریح کرد: با توجه به اولویت قانون در همه اقدامات چنانچه در جریان امور مربوط به اکتشاف معادن، مشکلی برای مردم ایجاد شود از اکتشاف مذکور ممانعت به عمل می‌آید.

عاملی اظهار کرد: لازم است مشکلات مربوط به اکتشاف معادن از سوی افراد متقاضی مورد بررسی کامل کارشناسی قرار گرفته و در صورت نبود مشکل ممانعتی در اجرا ایجاد نشود.

▣ زمین بدشکل عایدی معادن در اردبیل

استخراج سنگ و فلزات از قدیم توسط انسان انجام می‌شد اما امروزه با پیشرفت تکنولوژی و افزایش نیاز جامعه معدن کاری و استفاده از منابع طبیعی به قدری افزایش یافته است که باعث وقوع مشکلات و آسیب به محیط‌زیست شده است.

یکی از این آسیب‌هایی که معدن‌کاری و استفاده بی‌رویه از منابع طبیعی به محیط‌زیست وارد می‌کند تغییر شکل زمین و بد شکل کردن محیط‌زیست است که با انفجارات و حمل‌ونقل‌های بسیار آلودگی صوتی در طبیعت ایجاد شده که این مسئله نیز باعث ترس و فرار بسیاری از گونه‌های جانوری و تهدید زیست بوم‌ها شده است. رابطه میان استخراج و تولید مواد معدنی و محیط‌زیست بسیار نزدیک و وابسته به یکدیگر است و جدا کردن این دو از یکدیگر ناممکن است زیرا از یک طرف به محیط‌زیست دست‌اندازی می‌کنیم و از طرف دیگر می‌خواهیم از آن نگهداری و محیطی سالم برای آیندگان به جا بگذاریم. بنابراین بحث استخراج، برداشت و آسیب آن به محیط‌زیست تضادی میان فعالیت اجتماعی ما ایجاد می‌کند.

بزرگترین معضلی که در زمینه معدن وجود دارد این است که ساختار اکوسیستم چندین میلیون ساله زمین را به هم می‌زند و باعث از بین رفتن تعادلی می‌شود که در درازمدت به نفع انسان و محیط زندگی تمامی جانوران شده است.

البته آسیب‌های معادن به محیط‌زیست کمتر از آسیب‌هایی که شهرسازی و دست اندازی در محیط شهری به محیط‌زیست وارد می‌کند، است.

▣ دل زمین خالی است

صرف نظر از صدور مجوزهای معدنی در سال‌های گذشته که در اردبیل انجام شده است به نظر می‌رسد ازدیاد این مجوزها در درازمدت سبب شده است تا دل زمین خالی از مواد معدنی شود که برای استحکام زمین به آن نیازمندیم.

تخلیه مواد معدنی خاک علاوه بر از بین رفتن گونه‌های متعدد گیاهی و جانوری سبب شده است تا در بسیاری از موارد با افت و خیزهای زمین در برخی پهنه‌های دشت اردبیل مواجه شویم که در سال‌های اخیر افزایش این پهنه‌های خالی بیشتر نیز به چشم می‌آید.

معادن به طور مستقیم با فرونشست زمین ارتباط ندارد، اما اگر به طور غیرمستقیم این مسئله را بررسی کنیم باید استفاده از معادن را به ۳ دسته اکتشاف، استخراج و فرآوری تقسیم کرد.

در بحث اکتشاف تنها به محیط‌زیست رفته و آن را بررسی می‌کنیم تا مواد معدنی آن را بیابیم که این مسئله آسیب زیادی به محیط‌زیست وارد نمی‌کند اما در استخراج بزرگ‌ترین معضل انفجار و جابه‌جایی مواد معدنی است که باز آسیب شدیدی وارد نمی‌کند و اما در بحث فرآوری نیاز به آبیاری بیشتر سیستم‌ها وجود دارد که این آب از منابع سطحی یا زیرزمینی تأمین می‌شود و به طور غیرمستقیم به دلیل اینکه با تخلیه آبخوان‌ها مرتبط است باعث تخلیه شدن زیرزمین و ایجاد فرونشست می‌شود.

▣ قوانین بازدارنده در حفاظت از منابع خاک تدوین شود

در این رابطه قوانین بسیار سخت‌گیرانه‌ای باید در زمینه برخورد و تعامل با محیط‌زیست ایجاد شود، اما تنها قوانین کافی نیست بلکه باید در کنار آن کنترل و نظارت بر فعالیت ماشین‌آلات نیز وجود داشته باشد.

مشکلی که در بحث معدن‌کاری وجود دارد این است که سازمان‌های حفاظت از محیط‌زیست تصور می‌کنند جریمه و ممانعت کردن کافی است، اما این راه‌حل درستی نیست بلکه باید مطالعه و کارشناسی کرد و در راستای آن به شکل عملیاتی از منافع معدن استفاده و از محیط‌زیست نیز محافظت شود.

در واقع می‌توان از منابع خدادادی و طبیعی استفاده کرد، اما با ایجاد روش‌ها و متدهای جدید راهکاری یافته که از محیط‌زیست محافظت کنیم که متأسفانه ایران در این مسئله عملکرد مطلوبی ندارد و بسیاری از سازمان‌ها تصور می‌کنند که بازدارنده بودن کافیست بلکه ما باید یک سیستم نظارت سازنده به همراه تعامل و مطالعه بر محیط‌زیست ایجاد کنیم به شکلی که در هنگام استفاده از معادن از محیط‌زیست نیز محافظت کنیم.

روزگار معدن

فلزات

سه‌شنبه ۷

۱۸ بهمن ۱۴۰۱
۱۶ رجب ۱۴۴۴
۷ فوریه ۲۰۲۳
سال پنجم ● شماره ۱۰۱۸

نسخه ضدالتهاب برای بازار ورق گرم

مرضیه احقاقی

در ماه‌های اخیر تقاضا برای خرید ورق گرم فولادی در مقایسه با میزان عرضه این محصول در بورس کالا پیشی گرفته و همین امر به التهاب گسترده قیمتی در بازار منجر شده است. روند رو به رشد نرخ دلار در بازار آزاد و تقاضای بیش از نیاز برای خرید ورق گرم از محرک‌های اصلی خرید این محصول در رینگ معاملاتی بورس کالا است.

همچنین تولید انحصاری این محصول و واردات ناکافی ورق از دیگر دلایل رشد قابل‌توجه بهای ورق گرم در هفته‌های اخیر بوده است. البته تولیدکنندگان صنایع پایین‌دستی معتقدند دولت به‌سبب سهمی که در صنایع فولادی کشور دارد، به‌صورت ضمنی از این رشد نرخ حمایت می‌کند.

■ رشد ۳۰ درصدی نرخ ورق گرم تصویب می‌شود؟

ازآنجا که ورق گرم فولادی جزو محصولات انحصاری است، نرخ پایه عرضه آن در بورس کالا توسط شورای رقابت تعیین می‌شود. مطابق فرمول تعیین‌شده از سوی شورای رقابت، نرخ پایه این محصول در رینگ معاملاتی بورس کالا عبارت است از ۹۵ درصد میانگین نرخ فروش ورق گرم فولاد فوب دریای سیاه و فوب چین. چنانچه بهای دلار نیمایی ۲۸۵۰۰ تومان لحاظ شود، نرخ پایه این محصول در بورس کالا به حدود ۱۸ هزار و ۷۰۰ تومان می‌رسد، اما هفته گذشته به‌دنبال رقابت گسترده‌ای که برای خرید ورق گرم شکل گرفت، بهای نهایی این محصول به نزدیک ۲۷ هزار تومان نیز رسید؛ بنابراین می‌توان این‌طور ادعا کرد که گویی این محصول در بورس کالا با احتساب دلار ۳۷ یا ۳۸ هزار تومانی مبادله می‌شود.

> تولید انحصاری ورق گرم فولادی و واردات ناکافی آن از دلایل رشد قابل‌توجه بهای این محصول در رینگ معاملاتی بورس کالا طی هفته‌های اخیر بوده است

عکس: روزگار معدن

باوجود گرانفروشی قابل‌توجه ورق گرم در رینگ معاملاتی بورس کالا، شرکت فولاد مبارکه چندی پیش پیشنهاد تازه‌ای را برای تعیین نرخ پایه این محصول اعلام کرد. در متن نامه رسمی شرکت فولاد مبارکه به شورای رقابت چنین آمده است: «مجلس شورای اسلامی در گزارش تحقیق و تفحص اشاره به رانت ناشی از اختلاف نرخ بورس کالا و بازار کرده که نیاز به اصلاح دارد. در این راستا ۲ پیشنهاد جدید برای قیمت‌گذاری ورق گرم مطرح شده است:

اول: قطع ارتباط نرخ پایه ورق گرم بورس کالا با قیمت‌های جهانی و دلار و ارتباط آن با کشف نرخ دوره‌ای معاملات داخل بورس (با اعمال ضریب ۰.۹۷ یا ۱ بسته به حجم معاملات).

دوم: اصلاح فرمول شورای رقابت به CFR به‌جای FOB کشورهای صادرکننده ورق گرم (دریای سیاه و چین) و جایگزین کردن ارز آزاد یا بازار متشکل به‌جای نرخ دلار نیمایی.

پیش‌بینی می‌شود در صورت تایید این درخواست توسط شورای رقابت، نرخ پایه ورق گرم بورس کالا تا ۳۰ درصد افزایش یابد که بر حوزه مصرف و تولیدکننده اثرگذار است.

راهکارهایی برای حذف رانت و ارزان‌فروشی

امیر صباغ، مدیر اقتصادی و توسعه سرمایه‌گذاری سازمان سازمان گسترش و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» اظهار کرد: میزان تولید ورق گرم فولادی در کشور کم است و معاملات بورس کالا و پیشی‌گرفتن قابل‌توجه تقاضا از عرضه در فرآیند خرید این محصول که به رقابت گسترده در این بخش منتهی می‌شود، موید این امر است.

مدیر اقتصادی و توسعه سرمایه‌گذاری ایمیدرو گفت: شرکت فولاد مبارکه به‌عنوان اصلی‌ترین تولیدکننده ورق گرم فولادی کشور امسال در چند نوبت اقدام به عرضه تلفیقی ورق گرم کرد و به‌این ترتیب تعادل به رینگ معاملاتی ورق گرم در بورس کالا بازگشت. با این وجود چالش‌های متعددی در روند واردات و همچنین تولید این محصول ایجاد شد که زمینه بر هم خوردن تعادل در این بازار را فراهم کرد. بر هم خوردن تعادل عرضه و تقاضا به‌منزله رشد قابل‌توجه بهای ورق گرم فولادی است. صباغ با اشاره به مشکلات حاکم بر فرآیند تولید که از میزان عرضه ورق گرم فولاد مبارکه به بازار کاسته، بیان کرد: این شرکت در دوره‌ای با حملات سایبری روبه‌رو شد. علاوه بر این محدودیت در تامین برق در ماه‌های گرم امسال و همچنین محدودیت در تامین گاز این صنعت به فرآیند تولید در این صنعت، لطماتی را تحمیل کرد. در واقع باید پذیرفت این محدودیت‌ها عملا روند فعالیت و تولید را در این صنعت تحت تاثیر منفی قرار داد؛ به‌بیانی دیگر گلوگاه‌های یادشده بر میزان عرضه ورق گرم فولادی در بازار اثرگذار بودند. مدیر اقتصادی و توسعه سرمایه‌گذاری ایمیدرو با اشاره به رشد نرخ دلار در بازار آزاد در هفته‌های اخیر گفت: علاوه بر تمام موارد یادشده دورنمای صعودی نرخ دلار، محرک رشد تقاضا برای خرید ورق گرم فولادی از بورس کالا شد و به این ترتیب در چند دوره اخیر عرضه ورق گرم در رینگ معاملاتی بورس کالا، شاهد افزایش رقابت برای خرید این محصول بودیم. وی در پاسخ به سوالی مبنی بر راهکار رفع این کمبودها و بازگشت آرامش به بازار گفت: افزایش واردات ورق گرم فولادی راهکاری اساسی برای تامین نیاز بازار داخل است. در حال حاضر دولت با شرکت‌های مختلف بازرگانی در حال مذاکره است تا امکاناتی را برای واردات ورق گرم فولادی و تامین نیاز بازار داخلی فراهم کند. امید می‌رود با افزایش عرضه آرامش به بازار بازگردد. صباغ در پاسخ به سوالی درباره پیشنهاد فولاد مبارکه مبنی بر اصلاح نرخ پایه ورق فولادی در رینگ معاملاتی بورس کالا گفت: پیشنهاد مطرح‌شده توسط شرکت فولاد مبارکه براساس گزارش تحقیق و تفحص مجلس شورای اسلامی از عملکرد این شرکت داده شده است. علاوه بر این باید تاکید کرد چنانچه نرخ ورق در کشور به‌اجبار پایین نگه داشته شود، تولیدکننده برای واردات و جبران کسری بازار، احساس ایمنی نمی‌کند.

مدیر اقتصادی و توسعه سرمایه‌گذاری ایمیدرو گفت: برای رفع مشکلات پیش‌روی شرکت فولاد مبارکه در تامین ورق گرم فولاد، این شرکت در نامه‌ای خطاب به شورای رقابت تاکید کرد: «شرکت فولاد مبارکه در جریان تحقیق و تفحص مجلس شورای اسلامی متهم به توزیع رانت در بازار شده که منطق محاسبه آن اختلاف نرخ فروش فولاد مبارکه در بورس کالا با قیمت بازار آزاد است. بدیهی است این اختلاف ناشی از محاسبه نرخ پایه ورق گرم با قیمت فوب جهانی و نرخ دلار نیمایی است. باتوجه به اختلاف ارز آزاد با نیما در کشور که در حال حاضر به حدود ۴۰ درصد رسیده، این موضوع به نرخ محصولات فولادی نیز تسری می‌یابد.» بنابراین این شرکت پیشنهادهایی را برای بازنگری در نرخ پایه ورق گرم فولادی مطرح کرده است. صباغ گفت: از آنجا که فرمول نرخ ورق گرم توسط شورای رقابت تعیین می‌شود، اصلاح این فرمول نیز باید توسط این شورا انجام شود. اگر اعضای شورای رقابت تشخیص بدهند، فرمول قبلی ادامه می‌یابد یا هر فرمولی که مورد تأیید این شورا باشد، مصوب می‌شود.

وی در پاسخ به سوالی درباره محدودیت‌های موجود در مسیر واردات ورق گرم به کشور گفت: در حال حاضر محدودیتی برای واردات ورق گرم به کشور وجود ندارد؛ یعنی سایر شرکت‌ها نیز می‌توانند برای واردات ورق اقدام کنند، اما همچنان قیمت‌های داخلی پایین‌تر از نرخ‌های جهانی است و واردات این محصول صرفه اقتصادی ندارد. علاوه بر این نبود ثبات، واردات ورق گرم را با اماواگر روبه‌رو می‌کند. فرآیند واردات چند ماه زمان می‌برد؛ از همین رو تغییرات قابل‌توجه نرخ ارز یا تغییر در نرخ جهانی، ریسکی است که مانع واردات ورق گرم به کشور می‌شود، اما چنانچه ریسک‌های یادشده پوشش داده شود، می‌توان بخشی از کسری بازار را تامین کرد.

گرانفروشی فولاد به نفع دولت

علی‌محمد ابویی مهریزی، فعال صنعت فولاد در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» اظهار کرد: در اوایل دی شرکت بورس کالا در ابلاغیه‌ای اعلام کرد محصولاتی که نرخ ارز در نرخ پایه آنها محاسبه می‌شود، می‌توانند نرخ پایه خود را براساس نرخ دلار نیما (دلار حواله سامانه سنا) تا دلار توافقی (بازار متشکل ارز ایران) محاسبه و اعمال کنند، اما وزارت صنعت، معدن و تجارت با این ابلاغیه مخالفت کرد و مانع اجرای آن شد. این وزارتخانه هرگونه اقدام یکجانبه و بدون هماهنگی با ستاد تنظیم بازار را غیرقانونی دانست و به این ترتیب این مصوبه در ظاهر متوقف شد. با این وجود باتوجه به التهابی که در بازار خریدوفروش ورق گرم فولادی به‌چشم می‌خورد و رقابت گسترده‌ای که برای خرید این محصول وجود دارد، می‌توان این‌طور ادعا کرد که بهای فروش این محصول به محاسبه نرخ دلار در بازار متشکل ارزی نزدیک شده است.

وی در ادامه تولید انحصاری این محصول و وارد نشدن آن را از دلایل دیگر کمبود ورق و رشد بهای آن در بازار است. در واقع در چنین شرایطی میزان تقاضا برای ورق گرم فولادی از میزان عرضه برای خرید آن پیشی می‌گیرد. این فعال صنعت فولاد گفت: با توقف فرآیند عرضه تلفیقی ورق گرم توسط شرکت فولاد مبارکه و حذف واردات، میزان کسری ورق گرم بیش‌ازپیش شدت گرفته و همین موضوع در نهایت به ضرر صنایع فولادی کشور منتهی شده است.

وی گفت: ورق گرم فولادی از مواد اولیه مهم مورداستفاده در صنایع نهایی است. این محصول در ساخت و تولید محصولاتی کاربرد دارد که با زندگی مردم سروکار دارند؛ در نتیجه رشد نرخ ورق به‌منزله افزایش بهای تمام‌شده بسیاری از محصولاتی است که در زندگی و معیشت مردم نیز کاربرد دارند. ابویی گفت: سهم عمده تولید فولاد مبارکه با تکیه بر توان داخلی رقم می‌خورد؛ با این وجود با نوسان نرخ دلار در بازار آزاد یا رشد نرخ در بازارهای جهانی، شاهد رشد بهای محصولات این صنایع هستیم؛ هرچند نرخ محصولات یادشده تابع افت نرخ فولاد در بازار جهانی نیست.

این فعال صنعت فولاد گفت: باتوجه به شرایط یادشده رفع این مشکل چندان ممکن و شدنی نیست. متاسفانه منافع ملی در کشور ما در اولویت قرار ندارد؛ به‌بیانی دیگر هر بنگاهی به‌دنبال کسب سود حداکثری است. در ۲ ماه گذشته هیچ کدام از عوامل تولید اعم از نرخ انرژی، هزینه نیروی انسانی و... افزایش نیافته است. در چنین شرایطی رشد بهای ورق گرم جای سوال دارد؛ به‌ویژه آنکه مواد اولیه تولید این صنعت نیز تحت تاثیر محدودیت انرژی قرار نگرفته است.

وی در پایان تاکید کرد: به‌اعتقاد من سیاست‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان گسترش و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران محرک نرخ این محصولات است. دولت جزو سهامداران اصلی و ذی‌نفع شرکت‌های بزرگ فولادی کشور است و درنتیجه از رشد نرخ محصولات آنها حمایت می‌کند.

سخن پایانی

التهاب قیمتی در رینگ ورق گرم فولادی ظرف ماه‌های اخیر ادامه یافته و حتی شدت گرفته و میزان عرضه ورق گرم توسط تولیدکنندگان داخلی مطابق کف عرضه ابلاغی بوده است. البته باید تاکید کرد میزان نیاز بازار داخلی به این محصول به‌مراتب بیشتر از تولید داخلی آن است؛ در نتیجه با قطع واردات ورق گرم فولادی در ماه‌های اخیر شاهد شدت گرفتن تنش در بازار خریدوفروش این محصول بوده‌ایم، این در حالی است که شرکت فولاد مبارکه به‌عنوان تولیدکننده انحصاری ورق گرم در کشور و بزرگ‌ترین فولادساز ما موظف به تامین این بازار از طریق واردات بود.

با این حال، بی‌توجهی سیاست‌گذار و عرضه‌کننده به واردات، التهابات کنونی را در فرآیند قیمت‌گذاری این محصول ایجاد کرده و به رقابت گسترده در فرآیند خریدوفروش آن منتهی شده است.

قیمت ۱۵ هزار دلاری در انتظار مس

حرکت جهان به سوی استفاده هر چه بیشتر از فناوری‌های باتری، خودروهای الکتریکی و انرژی‌های تجدیدپذیر سبب افزایش نیاز به فلز مس شده و پیش‌بینی می‌شود این افزایش تقاضا تا جایی ادامه‌دار شود که دیگر عرضه پاسخگوی نیاز دنیا نباشد.

به طور کلی می‌توان گفت شرایط جهانی موجود به گونه‌ای است که حتی همین حالا هم شاهد رکوردشکنی نرخ مس در بازارهای جهانی هستیم. آنچنان که شیلی به عنوان تولیدکننده برتر فلز سرخ در دنیا انتظار دارد، کاهش ۶ درصدی تولید مس سبب خواهد شد نرخ این فلز رنگی تا پایان سال ۲۰۲۳ رکورد ۱۱ هزار دلاری را به ثبت برساند.

بهرام شکوری، رئیس انجمن مس ایران در گفت‌وگو با ایراسین اظهار کرد: دنیا در حال فاصله‌گیری از مصرف سوخت‌های فسیلی و جایگزینی انرژی‌های پاک است که دستیابی به این مهم نیاز بیش از پیش به مس را به وجود می‌آورد. وی افزود: اکنون نیز بازیافت بخشی از مس، تعادلی را در عرضه و تقاضا در دنیا ایجاد کرده، ولیکن سرعت تکنولوژی‌های تازه تناسب میان عرضه و تقاضا را تغییر می‌دهد که در نهایت افزایش قیمت‌ها را به همراه خواهد داشت.

رئیس انجمن مس ایران تکمیل کرد: کاهش نرخ مس به دلیل ایجاد محدودیت‌های کرونایی در چین رقم خورد، اما حرکت به سوی نوآوری و فناوری‌های تازه در دنیا و کاهش محدودیت‌های ناشی از کووید در چین سبب شد قیمت‌ها دوباره روندی صعودی را طی کنند. پیش‌بینی می‌شود برای تامین تقاضای مس تا سال ۲۰۵۰ شاهد تولید ۴ برابری این فلز باشیم که این موضوع سبب می‌شود نرخ مس تا ۱۵ هزار دلار صعود کند.

بهرام شکوری همچنین در رابطه با وضعیت مس در داخل کشور گفت: در کشور نیز لازم است با پیروی از جهت گیری دنیا، ذخایر تازه‌ای را به ذخایرمان اضافه کنیم و ضمن ایجاد امنیت به توسعه اکتشاف در حوزه مس اهمیت دهیم؛ متاسفانه هرچند که بسیاری از ذخایر مس در کشور وجود دارد و در کمربندهای مختلفی از جمله کمربند آلپ-هیمالیا قرار داریم، اما هنوز اکتشاف در این محدوده‌ها، علی الخصوص در اکتشافات عمقی صورت نگرفته است؛ در نتیجه باید به سمت توسعه اکتشاف، افزایش ذخایر و بالا بردن رتبه جهانی گام برداریم و روند موجود را اصلاح کنیم. از سوی دیگر نیز با توجه به اینکه میزان استخراج از ذخایر در دنیا بین ۳ تا ۵درصد است، این میزان در ایران کمتر از نیم درصد است که باید افزایش یابد. همچنین باید به توسعه فناوری‌ها بپردازیم تا بتوانیم ضمن تولید کاتد مس، در صنایع پایین دست نیز سرمایه‌گذاری بیشتری انجام دهیم. در این میان اگر ارتباطمان با دنیا اصلاح شود، می‌توان از صنایع های‌تک نیز بهره برد و ارزش افزوده بیشتری را برای مس به ارمغان آورد. رئیس انجمن مس ایران در پایان در ارتباط با تاثیر عدم تثبیت نرخ ارز بر وضعیت داخلی مس بیان کرد: متاسفانه عدم تثبیت نرخ ارز و تفاوت نرخ میان نرخ نیمایی و نرخ آزاد دلار یکی از معضلات ناشی از سیاست‌گذاری اشتباه است که شامل حال تولیدکنندگان حوزه مس نیز می‌شود. به بیان دیگر در حالی که صادرکنندگان باید صادرات خود را با نرخ کمتری به دولت بفروشند، در مقابل بسیاری از مواد موردنیاز خود را با نرخ آزاد تهیه می‌کنند که این امر سبب کاهش حاشیه سود می‌شود. درحال‌حاضر در طرح‌های توسعه حوزه مس سرمایه‌گذاری‌های خوبی در بخش خصوصی و شرکت ملی مس صورت گرفته و اگر ضمن حمایت جدی، نرخ ارز از حالت ۲ نرخی خارج و شناور شود، صعود صنعت مس تا تولید یک میلیون تن کاتد در کشور را شاهد خواهیم بود.

یادداشت

راه‌حل‌های انتزاعی روی کاغذ جواب می‌دهد

سعید عسکرزاده
فعال معدنی

در طول هفته‌های اخیر بازرگانان از خرید محصولات تولیدشده در زنجیره فولاد از طریق بورس کالا منع شده‌اند. همان‌طور که بارها از سوی فعالان زنجیره فولاد کشور تاکید شده، میزان تولید در حلقه‌های مختلف زنجیره فولاد متفاوت است؛ به‌گونه‌ای که تولید در برخی از حلقه‌های این زنجیره به‌مراتب بالاتر از نیاز بازار داخلی برآورد می‌شود. با این وجود در مواردی تولید برخی محصولات فولادی، کفاف نیاز بازار داخلی را نمی‌دهد. این چالش به‌ویژه در هفته‌های گذشته و به‌دنبال تشدید سرما و محدودیت در تامین انرژی فولادسازان شدت گرفته است؛ تا جایی که شاهد رشد قابل‌توجه بهای آهن اسفنجی و به‌دنبال آن شمش فولاد در رینگ معاملاتی بورس کالا بوده‌ایم. روند رو به رشد قیمت در سایر حلقه‌های زنجیره فولاد نیز مشاهده می‌شود. در چنین شرایطی سیاست‌گذاران امر با هدف تنظیم بازار اقدام به وضع محدودیت در فرآیند خرید آهن اسفنجی کرد. بدین ترتیب در نهایت بورس کالا، خرید آهن اسفنجی توسط شرکت‌های بازرگانی را ممنوع کرده بود. در ادامه بورس کالا طی ابلاغیه‌ای اعلام کرد از دوشنبه، ۵ دی تا اطلاع ثانوی تنها مشتریانی که از طریق سامانه بهین‌یاب وزارت صنعت، معدن و تجارت به بورس کالا معرفی می‌شوند، مجاز به خریداری شمش فولادی (بلوم و بیلت) خواهند بود. در نتیجه شرکت‌های بازرگانی تا اطلاع ثانوی مجاز به خرید شمش در بورس کالا نیستند. محدودیت یادشده به فروش آهن اسفنجی و شمش محدود نشده؛ تا جایی که در حال حاضر شاهد وضع محدودیت بر فروش سایر حلقه‌های این زنجیره ازجمله کنسانتره و گندله نیز هستیم.

در چنین شرایطی بخشی از عرضه‌های محصولات تولیدشده در حلقه‌های نخست زنجیره فولاد کشور بدون مشتری می‌ماند؛ بنابراین شورای آهن و فولاد ایران در نامه‌ای خطاب به وزیر صنعت، معدن و تجارت خواستار فروش توافقی عرضه‌های معامله‌نشده در بورس کالا شدند.

نبود مشتری برای محصولات تولیدشده در حلقه‌های مختلف زنجیره فولاد، تبعاتی را به‌دنبال دارد. میزان تولید در برخی از حلقه‌های زنجیره فولاد کشور تا ۲ برابر نیاز بازار داخلی به این محصولات برآورد می‌شود؛ بنابراین می‌توان این‌طور ادعا کرد که سیاست‌های اتخاذشده از سوی نهادهای بالادست زنجیره فولاد، بی‌توجه به شرایط واقعی تولید اتخاذ می‌شوند. راه‌حل‌های انتزاعی مطرح‌شده برای حل مشکلات زنجیره فولاد کشور، تنها روی کاغذ جواب می‌دهند. همین تصمیمات غیرکارشناسی ضربه جدی به منافع معدنکاران و فعالان حوزه معدن و صنایع وابسته به آن تحمیل می‌کند.

باتوجه به تولید ۲ برابری محصولات فولادی در مقایسه با مصرف داخلی، در هیچ یک از دستورالعمل‌های صادره توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت درباره الزام عرضه و فروش محصولات زنجیره فولاد، محصولاتی که خریدار ندارند، تعیین‌تکلیف نشده‌اند. در چنین موقعیتی اگر محصولی عرضه شود و خریداری برای آن وجود نداشته باشد، تولیدکننده بلاتکلیف می‌ماند. بسیاری از تولیدکنندگان از توان صادرات برخوردار نیستند و در نتیجه از پس تامین نقدینگی خود بر نخواهند آمد.

علاوه بر این باید تاکید کرد صادرات با پیچیدگی‌های خاص خود همراه است و پول حاصل از آن نیز به‌سرعت بازنمی‌گردد. فرآیند صادرات و بازگشت ارز صادراتی نزدیک ۳ ماه زمان می‌برد. در چنین شرایطی برخی تولیدکنندگان ترجیح می‌دهند محصول خود را به بازرگانان بفروشند، زیرا با این اقدام نقدینگی موردنیاز این تولیدکنندگان در کمترین زمان ممکن تامین می‌شود.

در ارزیابی تلاش دولت برای عرضه محصولات مختلف در بورس کالا و تاکید بر تاثیر این راهکار بر تنظیم بازار باید خاطرنشان کرد بورس کالا می‌تواند بستری شفاف برای تقابل میان عرضه و تقاضای محصولات مختلف باشد. چنانچه تولیدکنندگان موظف به عرضه تمامی محصولات خود از این بستر شوند، کشف نرخ در فضایی عادلانه ممکن می‌شود. با این وجود انتظار می‌رود امکان خرید محصولات یاد شده در این زنجیره نه‌تنها برای تولیدکنندگان که برای بازرگانان نیز فراهم شود.

روزگار معدن

سه‌شنبه • ۱۸ بهمن ۱۴۰۱ • ۱۶ رجب ۱۴۴۴ • ۷ فوریه ۲۰۲۳ • سال پنجم • شماره ۱۰۱۸

صاحب امتیاز:
موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل
مدیر مسئول و سردبیر:
ناصر بزرگمهر
فنی و هنری: مهدی نجفی
نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر
مشاور بازرگانی:
محمود بندرچی

آدرس: تهران- خ قائم مقام فراهانی- کوچه آزادگان شماره ۲۶
تلفن:۸۲۱۹۰-نمابر:(داخلی-۱۰۴)-تلفن‌سازمان‌آگهی‌ها:۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱
پیامک:۳۰۰۰۸۲۱۹۰-ایمیل‌سازمان‌آگهی‌ها:ads.smtnews@gmil.com
امورمشترکین:۸۸۱۰۵۳۰۶-توزیع‌وسازمان‌شهرستان‌ها:۸۸۷۲۴۲۱۱

www.Madandaily.com
www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

روی خط خبر

احتمالا از شورای رقابت شکایت می‌کنیم

عضو ناظر مجلس در شورای‌عالی بورس و اوراق بهادار از تهیه طرح استفساریه‌ای در واکنش به تصمیم شورای رقابت برای جلوگیری از عرضه خودرو در بورس خبر داد و گفت که احتمال طرح شکایت از شورای رقابت به دیوان عالی کشور وجود دارد.

به گزارش ایسنا، محسن علیزاده در واکنش به دستورالعمل جدید شورای رقابت برای تنظیم بازار خودرو گفت: شورای رقابت اخیرا تصمیمی گرفته که به موجب آن تمام محصولات تولیدی و مونتاژی در کشور انحصاری محسوب شده و عرضه خودرو در بورس هم مشمول همین موضوع می‌شود.

وی با تاکید بر اینکه این دستورالعمل شورای رقابت غیرقابل قبول و خلاف قانون است، توضیح داد: در ماده ۱۸ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی دولت مکلف شده تمام کالاهای عرضه شده در بورس را از نظام دستوری قیمت‌گذاری خارج کند لذا این دستورالعمل شورای رقابت مصداق قیمت‌گذاری دستوری و جلوگیری از رقابت سالم در بازار سرمایه و بازار خودرو است.

این عضو کمیسیون اقتصادی مجلس خاطرنشان کرد: با توجه به این دستورالعمل، به دنبال تهیه طرح استفساریه و رای از مجلس هستیم مبنی‌بر اینکه «آیا خودروهای تولید داخل و مونتاژی مشمول دستورالعمل و مصوبه شورای رقابت می‌شود یا خیر؟»

علیزاده ادامه داد: در صورت لزوم این موضوع دوباره در شورای‌عالی بورس مورد بحث قرار می‌گیرد علاوه بر این در واکنش به این تصمیم شورای رقابت از طرف شورای‌عالی بورس به دیوان عالی کشور شکایت می‌کنیم.

پرداخت مطالبات سنواتی و سود جاری از طریق سجام

شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه اعلام کرد: پرداخت سود سنواتی ۷ و سود جاری ۱۰ ناشر توسط این شرکت در دومین هفته بهمن ماه امسال از طریق سجام صورت گرفت.

به گزارش شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه، اطلاعات منتشر شده حاکی از آن است که در هفته دوم بهمن ماه ۷ ناشر مطالبات سنواتی و ۱۰ ناشر سود جاری سهامداران خود را با استفاده از اطلاعات سامانه سجام واریز کردند.

واریز سود سنواتی ۷ ناشربر اساس اطلاعات منتشر شده ۷ شرکت «داروسازی اسوه (داسوه)، گسترش سرمایه‌گذاری ایرانیان (وگستر)، شیشه قزوین (کقزوی)، سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات (ومعادن)، بیمه پارسیان (پارسیان)، و گروه دارویی سبحان (دسبحا) لوازم خانگی پارس (لخانه)» مطالبات سنواتی سهامداران خود را با استفاده از سامانه سجام در نخستین هفته بهمن ماه امسال واریز کرده‌اند.

در این بازه زمانی و با استفاده از اطلاعات سامانه سجام، ۱۰ شرکت «سرمایه‌گذاری ایمن توان آفرین ساز (وامین)، داروسازی اسوه (داسوه)، واسپاری گسترش تجارت و سرمایه ایرانیان (ولتجار)، داروسازی فارابی (دفارا)، ورزیران (کورز)، گازلوله (پلوله)، سرمایه‌گذاری صنعت بیمه (وبیمه)، چرخشگر(خچرخش)، صنایع تجهیزات نفت (فنفت) و کاشی پارس (کپارس)» نیز سود جاری سرمایه‌گذاران خود را پرداخت کردند.

لازم به ذکر است، سجام یک سامانه زیر ساختی برای شناسایی مشتریان جهت ورود به باشگاه بزرگ بازار سرمایه ایران است که تمام فعالان این بازار اعم از «سرمایه‌گذاران، مشتریان و مدیران نهادها» در این سامانه، فقط یک بار برای همیشه اطلاعات خود را در آن ثبت خواهند کرد و پس از احراز هویت حضوری و غیرحضوری قادر به دریافت خدمات مبتنی‌بر داده‌های تایید شده خواهند بود.

براساس این گزارش، از طریق این سامانه اطلاعات هویتی، شماره حساب، شماره موبایل، آدرس الکترونیکی و اقامت دایمی‌فرد ثبت می‌شود و از آن به بعد هیچ نهاد مالی نیازی به دریافت مجدد اطلاعات آن سهامدار را ندارد.

سهامداران می‌توانند با مراجعه به سایت www.Sejam.ir ثبت‌نام و احراز هویت سجام را به صورت الکترونیکی انجام دهند.

«دریافت کد معاملاتی برای ورود به بازار سرمایه، دریافت سودهای جاری، سنواتی و سود سهام عدالت، امکان ورود به درگاه ذی‌نفعان بازار سرمایه و استفاده از خدمات آن شامل میز خدمت الکترونیک، مشاهده و گزارش دارایی، دریافت گواهی سهام، لیست مجامع و برگزاری مجامع به صورت الکترونیک، گزارش سودهای پرداخت شده، تاریخچه سود سهام عدالت و گزارش حق‌تقدم استفاده نشده» از جمله مزایای ویژه ثبت نام و احراز هویت در سامانه سجام به شمار می‌رود.

افزایش ۱۴ درصدی نرخ به خالص ارزش پالایشی یکم

با آغاز فعالیت بازارگردانی و اعمال تعهدات سازمان بورس با افزایش ۱۴درصدی نرخ به خالص ارزش دارایی صندوق پالایشی یکم رو به رو شده‌ایم.

به گزارش ایرنا، با آغاز بازارگردانی صندوق پالایش، تعداد ۱۹۲میلیون و ۴۰۰ هزار واحد این صندوق ابطال شده است و در مجموع تا ۱۱بهمن ماه این مقدار به ۲۵۵ میلیون و ۵۸۹ هزار و ۹۵۵ واحد رسیده است.

تا یازدهم بهمن ماه تعداد واحد سرمایه‌گذاری نزد سرمایه‌گذاران به یک میلیارد و ۶۸ میلیون و ۹۲۳ هزار و ۱۷۰ واحد رسیده است.

با آغاز بازارگردانی، P/NAV صندوق پالایش به ۸۱ درصد رسیده است و این در حالی بوده که پیش از این P/NAV صندوق مذکور ۶۷ درصد بود؛ در حقیقت با آغاز فعالیت بازارگردانی و اعمال تعهدات سازمان بورس با افزایش ۱۴ درصدی واحد (و بیش از ۲۰ درصدی نسبی) نسبت نرخ به خالص ارزش دارایی روبه‌رو شده‌ایم.

مولدسازی دارایی و بورس

عکس: آیدا فریدی

گروه معدن

طبق برنامه مولدسازی، احتمالا دولت امسال ۲۵۰هزار میلیارد تومان اموال را واگذار می‌کند که بخشی از آن از طریق بازار سهام اجرا می‌شود برخی نگران خالی کردن سهام شرکت‌های زیان ده توسط دولت هستند. بازار سرمایه همچنان ملتهب است و بسیاری از کارشناسان اقتصادی ریشه آن را مسائل مختلف لایحه بودجه سال آینده می‌دانند که یکی از مهم‌ترین آنها کسری بودجه پنهانی است که برخی میزان آن را تا ۴۰۰ هزار میلیارد تومان تخمین‌زده‌اند و دولت برای تامین آن مجبور خواهد بود از ابزارهای مختلفی همچون فروش اوراق، مولدسازی دارایی‌ها و... استفاده کنند و از آنجایی که بخشی از واگذاری دارایی‌های دولت به صورت سهام و از طریق بازار سرمایه اتفاق می‌افتاد روی خروج نقدینگی از بازار تاثیر خواهد گذاشت، زیرا سهامداران خرد مطمئن هستند خروج دولت از سهام یک شرکت می‌تواند در مقطع کنونی کشور که اقتصاد در رکود به سر می‌برد نوعی خالی کردن سهم باشد و عملا این سیگنال وجود دارد که شرکت هم ورشکسته بوده یا به سمت زیان حرکت می‌کند.

▣ خروج نقدینگی از بورس

فردین آقابزرگی، کارشناس اقتصادی در گفت‌وگو با بازار ضمن اشاره به اینکه در هفته‌های اخیر که موضوع مولدسازی دارایی‌های دولت داغ بوده بازار هم روندی نزولی به خود گرفته است، گفت: در شرایط کنونی بسیاری از سهامداران معتقدند که واگذاری سهام دولت در برخی شرکت‌های بزرگ بورسی به معنای افزایش خروج نقدینگی از بازار خواهد بود به همین دلیل عرضه سهام شرکت‌های دولتی توسط سهامداران خرد بیشتر شده است.

وی با تاکید بر اینکه در شرایط کنونی موضوع مولدسازی دارایی‌ها خیلی شفاف نیست، افزود: در مقطع کنونی مشخص نیست که دولت قصد واگذاری سهام چه شرکت‌های دولتی را دارد، به همین دلیل نگرانی درباره سیاست فروش سهام دولتی درباره خیلی از شرکت‌ها وجود دارد و این حس منفی در بازار منجر به فشار فروش سهام شده است.

آقابزرگی با تاکید بر اینکه دولت باید بحث واگذاری سهام شرکت‌های دولتی را در شرایطی مطرح کند که بازار به تثبیت رسیده است، اظهار کرد: وقتی بازار سرمایه نسبت به هر اتفاقی واکنش منفی نشان می‌دهد بحث واگذاری سهام دولتی نمی‌تواند منجربه رشد شاخص بورس شود، چراکه در هر صورت موضوع خروج سرمایه از بورس مطرح است.

▣ عرضه سهام دولت از طریق مولدسازی دارایی‌ها

درحال‌حاضر دولت قصد دارد بیش از ۲۵۰ هزار میلیارد تومان از دارایی‌های مازاد خود را از طریق مولدسازی دارایی‌ها واگذار کند، اما اینکه چه میزان از این درآمد از محل واگذاری سهام باشد هنوز مشخص نیست که با توجه به اینکه در امسال بیش از ۱۰۰هزار میلیارد تومان از سهام شرکت‌های دولتی به صورت بلوکی عرضه شد سال آینده هم حداقل این میزان سهام در بازار عرضه خواهد شد.

محمدصالح جوکار، رئیس کمیسیون امور داخلی کشور و شوراها در مجلس یازدهم در گفت‌وگو با خبرنگار بازار ضمن اشاره به اینکه اصل بحث مولدسازی دارایی‌های دولت که در قانون بودجه مطرح شده به نفع اقتصاد کشور است، گفت: طبق این سیاست باید زمین‌ها و دارایی‌های دولتی واگذار شود تا منابع مورد نیاز بودجه کشور تامین شود و این چیزی کاملا عادی است اما اینکه اجرای آن چگونه اجرا شود از طریق دستورالعمل‌های دولت ابلاغ می‌شود و مجلس هم از بعد نظارتی باید به این مسئله ورود کند تا به منافع ملی هم خدشه ی وارد نکند و سیگنال منفی هم برای اقتصاد کشور صادر نشود.

وی با بیان اینکه موضوع واگذاری دارایی‌های دولت در لایحه بودجه سال‌های گذشته هم مطرح بوده است، گفت: به طور قطع سیاست واگذاری دارایی‌های مازاد دولت اقدامی ضروری بوده و حتی بر فروش این دارایی‌ها از طریق عرضه سهام تاکید بیشتری وجود دارد، زیرا از این طریق نه تنها جلو رانت و... گرفته می‌شود بلکه کمک می‌کند تا بخش خصوصی در شرکت‌ها نقش پررنگ‌تری بگیرند.

به گفته رئیس سازمان خصوصی‌سازی، دولت اطلاعات کاملی از موضوع مولدسازی دارایی‌ها در هر مرحله منتشر خواهد کرد. برمبنای همین موضوع اگر دولت قصد واگذاری سهام شرکتی را داشته باشد بعد از تایید کمیته واگذاری اطلاع‌رسانی خواهد شد.

▣ سخن پایانی

در دو هفته اخیر بازار روند اصلاحی را آغاز کرده است و شاخص کل بورس بیش از ۱۰درصد تاکنون اصلاح داشته که با در نظر گرفتن وضعیت معاملات بازارهای موازی این میزان اصلاح منطقی نیست، به همین دلیل بسیاری از تحلیلگران به دنبال شناسایی ریسک‌های بازار هستند و از آنجایی که در لایحه بودجه سال آینده پیش‌بینی شده بخشی از دارایی‌های مازاد دولت در قالب سهام عرضه می‌شود عملا روی معاملات بازار سهام تاثیر گذاشته است و بسیاری در حال خروج از بازار هستند، زیرا خروج دولت به معنی خروج نقدینگی‌های بزرگ و این بدترین وضعیت در مقطع کنونی برای بازار است.

بورس جامانده از تمام بازارهای موازی

مدیرعامل شرکت سبدگردان داریوش با تاکید به سرمایه‌گذاری بنیادی و غیرهیجانی، گفت: بازار سرمایه نسبت به بازارهای موازی در کف قیمتی قرار دارد و از نیمه سال ۱۳۹۹ تاکنون تقریبا تمامی بازارها رشد کرده‌اند و بازار طلا، خودرو و مسکن به نوعی در حداکثر قیمتی خود قرار دارند؛ اما بازار سهام رشد نکرده است.

همایون دارابی در گفت‌وگو با سنا اظهارکرد: برای اشخاصی که چشم‌انداز مثبتی برای اقتصاد کشور متصور بوده و قائل به خرید در قیمت‌های پایین هستند شاید این روزها فرصت مناسبی برای خرید سهام باشد. مخصوصا اگر سیاست‌های دولت به‌گونه‌ای باشد که ۳ مشکل بنیادی بازار سرمایه یعنی قیمت‌گذاری دستوری، نرخ بهره و نرخ ارز برطرف شود تا شرایط برای رشد بازار سرمایه فراهم شود. وی با تاکید به سرمایه‌گذاری غیرهیجانی و با نگاه تحلیلی و بنیادی، گفت: به ماه‌های پایانی سال نزدیک می‌شویم و بیشتر شرکت‌های بزرگ بازار در ۳ ماهه

اول سال ۱۴۰۲ مجامع خود را برگزار خواهند کرد و شرکت‌هایی که در گزارش‌های ۹ ماهه، سودهای خوبی محقق کرده‌اند، احتمالا در مجامع سود مناسبی هم تقسیم می‌کنند و این موضوع بازدهی سرمایه‌گذاری در سهم‌های بنیادی را افزایش خواهد داد. این کارشناس بازار سرمایه در ادامه گفت: گرەزدن رشد بازار سرمایه به تزریق نقدینگی به صندوق تثبیت بازار سرمایه و نیز صندوق توسعه بازار سرمایه و حمایت این دو صندوق از سهم‌ها، منطقی نیست. با توجه به آنکه بازارگردان‌های ما هنوز چندان قوی نیستند و برای متعادل نگه داشتن بازار نیاز به کمک دارند، قانون‌گذار در قوانین خود ایجاد صندوق تثبیت و همین‌طور صندوق توسعه بازار سرمایه را لحاظ کرد تا این ۲ صندوق بتوانند در نقش بازارسازهای بزرگ، بازار را متعادل نگه دارند. به همین سبب نیز حدود ۱۰ سال قبل در قانون رفع موانع تولید، منابعی برای صندوق تثبیت بازار سرمایه در نظر گرفته شد که متاسفانه در دولت قبل پرداخت نشد و زمانی شروع به تزریق این منابع به صندوق تثبیت بازار سرمایه کردند که بازار سرمایه وضعیت نامتعادلی داشت و این ۲ صندوق ناچار بودند مدام اقدام به خرید کنند حال آنکه منابع این صندوق‌ها هم در سال‌های قبل تامین نشده بود! وی افزود: بنابراین وجود صندوق تثبیت بازار سرمایه و همینطور صندوق توسعه بازار سرمایه به منظور جبران خلاء در بخش بازارگردانی بوده است. در یک اقتصاد دولتی که مالکیت بخش عمده‌ای از سهام شرکت‌ها در اختیار دولت است و سهام عدالت با ارزش بسیار بالا هم در بازار وجود دارد، در مواقعی که عرضه‌ها در بازار سهام افزایش می‌یابد، خود این بازار توان رسیدن به تعادل را ندارد. از این رو، صندوق تثبیت و صندوق توسعه بازار سرمایه تا زمانی که بازارگردان‌های ما آنقدر قدرتمند شوند که توان متعادل نگه داشتن بازار را داشته باشند، نقش خواهند داشت. اما اینکه رشد بازار سرمایه وابسته به منابع صندوق توسعه و صندوق تثبیت بازار باشد، منطقی نیست. مدیرعامل شرکت سبدگردان داریوش گفت: با توجه به ساختار این ۲ صندوق، این صندوق‌ها در هر شرایطی الزاماً خریدار نیستند و مخصوصا صندوق تثبیت بازار سرمایه، در شرایطی وارد بازار می‌شود که بازار کاملا نامتعادل باشد و مدت حضور این صندوق در بازار هم کوتاه مدت است و به نوعی این صندوق، ابزاری برای شرایط اضطراری است. با این تفاسیر نباید نقش این دو صندوق را در بازار آنقدر پررنگ کرد که در ذهن سهامداران رشد بازار سرمایه به منابع صندوق تثبیت و صندوق توسعه بازار وابسته باشد.

نبرد سخت ریسک‌پذیرها و ریسک‌گریزها

یک کارشناس بازار سرمایه گفت: در شرایط تردید، میان افراد ریسک‌پذیر و ریسک‌گریز نبرد تقاضا و عرضه صورت می‌گیرد و با توجه به شرایط حاکم و همچنین سطح تردید، طرف برنده مشخص می‌شود.

به گزارش تحلیل بازار، سعید امیرشاهکرمی با توجه به تردیدی که این روزها بر بازار بورس حاکم شده است، اظهار کرد: در بازارهای مالی تردید یکی از مهم‌ترین موضوعاتی است که رفتار معاملاتی افراد را تحت تأثیر خود قرار می‌دهد، وجود تردید در بازار باعث می‌شود افراد نتوانند به خوبی تصمیم گیری کنند و باعث ناامیدی آنها نیز می‌شود.

وی همچنین در ادامه افزود: در شرایطی که بازار نتواند به خوبی آینده اقتصادی و تحولات آتی آن را در سطح کلان پیش‌بینی کند و میزان تردید در میان سرمایه‌گذاران نیز افزایش یابد، میزان معاملات هیجانی و به تبع آن عرضه‌های هیجانی بیشتر می‌شود، به عبارتی در شرایط تردید احساسات نسبت به منطق و تحلیل بر نحوه معاملات اشخاص تسلط بیشتری پیدا می‌کند و بر برآورد سود و زیان افراد نتیجه منفی می‌گذارد.

این کارشناس بازار سرمایه با بیان اینکه در شرایط تردید، افراد بر اساس ریسک‌پذیری خود پورتفوی و معاملات خود را مدیریت می‌کنند، تاکید کرد: افراد با درجه ریسک‌پذیری کم، به سمت اوراق و صندوق‌های با درآمد ثابت گرایش پیدا می‌کنند و افرادی که ریسک‌پذیری بیشتری دارند با توجه به درجه و سطح آن به سمت معاملات در زمینه سهام شرکت‌ها یا نگهداری آنها گرایش بیشتری از خود نشان می‌دهند.

امیرشاهکرمی با اشاره به اینکه در شرایط مه آلود و پر از تردید، افراد بر اساس ریسک‌پذیری خود اقدام به معامله می‌کنند، ابرازکرد: به عبارتی در شرایط تردید میان افراد ریسک پذیر و ریسک گریز، نبرد تقاضا و عرضه صورت می‌گیرد و با توجه به شرایط حاکم و همچنین سطح تردید، طرف برنده مشخص می‌شود، باید به این نکته مهم توجه داشت که ذات بازار بورس بازاری پویا است که تحت‌تأثیر اخبار و شایعات قرار دارد، یک معامله گر به‌خصوص کوتاه مدتی و میان مدتی باید اخبار را به شدت بررسی کند و تا زمانی که قطعیت ذهنی در مورد موضوعی به دست نیاورده اقدام به معامله نکند.

این مدرس بازار سرمایه خاطرنشان کرد: افراد با سطح اطلاعات کم و با تجربه پایین در برخورد با ابهامات بزرگ باید با احتیاط عمل کنند و تا برطرف شدن تردیدها بهتر است از سرمایه خود حفاظت کنند و منتظر بمانند با رفع ابهامات، انتخابی سنجیده تر را عملیاتی کنند.

معرفی ۳ شاخص جدید فرابورسی

مدیرعامل فرابورس با اشاره به نمایش سه شاخص جدید فرابورسی در قالب شاخص نرخ (وزنی-ارزشی)، شاخص کل هم‌وزن و شاخص نرخ هم‌وزن در سایت‌های مدیریت فناوری بورس تهران و فرابورس گفت: شاخص‌های جدید می‌توانند اطلاعات بهتری را برای تصمیم‌گیری به سرمایه‌گذاران ارائه دهند.

به گزارش روابط عمومی فرابورس ایران، محمدعلی شیرازی با اظهار امیدواری نسبت به معرفی شاخص‌های جدید دیگر در آینده، عنوان کرد: در فرآیند محاسبه شاخص کل علاوه بر قیمت، سود نقدی و تعداد سهام لحاظ می‌شود؛ به عبارت دیگر شرکت‌های دارای ارزش بازار بزرگ‌تر و تعداد سهام بیشتر، وزن بالاتری در عدد شاخص دارند به همین دلیل ممکن است در زمان محاسبه شاخص به عنوان مثال فقط ۱۰ نماد بزرگ باعث مثبت یا منفی شدن این متغیر شوند.

وی با اشاره به معرفی شاخص هم‌وزن به موازات شاخص کل در فرابورس، اظهار کرد: در این شاخص بخش «تعداد سهام» لحاظ نمی‌شود و فقط «قیمت و سود نقدی» مورد محاسبه قرار می‌گیرد؛ به‌این‌ترتیب تمامی شرکت‌های کوچک و بزرگ در این شاخص به یک شیوه ارزیابی می‌شوند.

شیرازی در ادامه محاسبه سود نقدی در دو شاخص بالا را مورد تأکید قرارداد و گفت: با توجه به اینکه در دو شاخص فوق، سود نقدی لحاظ می‌شود، در شاخص‌های بعدی Dps جدا شده و دو شاخص قیمتی هم‌وزن و شاخص کل هم‌وزن نیز برای بازار فرابورس تعریف شد.

مدیرعامل فرابورس با تأکید بر اینکه در این دو شاخص صرفاً نرخ سهام موردمحاسبه قرار می‌گیرد و سود تقسیمی لحاظ نمی‌شود، افزود: در شاخص کل هم‌وزن تعداد سهام شرکت‌ها محاسبه می‌شود اما در شاخص قیمتی هم‌وزن تعداد سهام شرکت لحاظ نمی‌شود.

وی همچنین دو شاخص بازار اول و دوم فرابورس را مورد توجه قرار داد و گفت: فرمول محاسبه شاخص‌های بازار اول و بازار دوم فرابورس نیز مشابه شاخص کل است، اما فقط برای نمادهای این دو بازار محاسبه می‌شود.

شیرازی همچنین با بیان اینکه از امروز پذیره‌نویسی اوراق گواهی نیکوکاری در قالب نماد «زلزله خوی ۰۱» به مدت هفت روز کاری در فرابورس آغاز شده است، گفت: این اوراق در بستر تامین مالی جمعی منتشر شده و حجم آن به تعداد ۱۰ میلیون ورقه است تا در مجموع یک‌صد میلیاردریال منابع مالی برای زلزله‌زدگان خوی تامین شود.

به گفته مدیرعامل فرابورس در نخستین روز از پذیره‌نویسی اوراق نیکوکاری زلزله خوی بیش از ۱۶میلیارد ریال از سوی اهالی بازار سرمایه برای کمک به زلزله‌زدگان این شهر با هدف خرید اقلام ضروری و مایحتاج موردنیاز این شهرستان جمع‌آوری شد.